

Β ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ

ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ.

ΑΜ: 204

*« ΤΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΟΥΝΤΑ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ
ΤΟΥΣ ΣΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ »*

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Εισηγήτρια: Άννα Κουτουλάκη

Άγιος Νικόλαος

2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΠΡΟΛΟΓΟΣ</u>	5
------------------------------	---

<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	6
------------------------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Ασφάλιση – Γενικά

1.1 Έννοια της ασφάλισης.....	7
1.2 Βασικές διακρίσεις των ασφαλίσεων.....	8
1.2.1 Ιδιωτική ασφάλιση.....	9
1.2.2 Κοινωνική ασφάλιση.....	10
1.2.2.1 Ο σκοπός και η λειτουργία της ασφάλισης.....	11
1.2.2.2 Η συμβολή της ασφάλισης στην οικονομία.....	11
1.2.2.3 Η συμβολή της ασφάλισης στην κοινωνία.....	12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ : Κατηγορίες διαμεσολαβούντων προσώπων – Βοηθητικών προσώπων στην ασφάλιση.

2.1. Γενικοί κανόνες για την διαμεσολάβηση.....	12
2.2. Η λειτουργική αποστολή των διαμεσολαβούντων προσώπων και η συμβουλή τους στην ασφαλιστική αγορά.....	15
2.3. Διακρίσεις των διαμεσολαβούντων προσώπων και η πρακτική τους αξία.....	17
2.3.1. Ασφαλιστικός πράκτορας.....	18
2.3.2. Μεσίτης ασφαλειών.....	20
2.3.3. Ασφαλιστικός σύμβουλος.....	22
2.3.4. Συντονιστής ασφαλιστικών συμβούλων.....	23
2.3.5. Ασφαλιστικός υπάλληλος.....	24
2.3.6. Συνδεδεμένος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής.....	24
2.4. Το νομικό πλαίσιο που διέπει τα διαμεσολαβούντα πρόσωπα.....	25
2.4.1. Δικαιώματα και υποχρεώσεις.....	26

2.4.1.1 ως προς τον ασφαλιστικού πράκτορα.....	26
2.4.1.2 ως προς τον ασφαλιστικό σύμβουλο.....	27
2.4.1.3 ως προς τον μεσίτη ασφαλίσεων.....	28
2.4.1.4 ως προς τον συντονιστή ασφαλιστικών συμβούλων.....	29
2.5. Προοπτικές και αναβάθμιση του επαγγέλματος.....	29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ : Ασφαλιστική σύμβαση και η σύναψη της.

3.1 Έννοια και περιεχόμενο.....	31
3.1.1 στοιχεία της ασφαλιστικής σύμβασης.....	31
3.2 νομική φύση της ασφαλιστικής σύμβασης.....	32
3.2.1 Είναι σύμβαση.....	32
3.2.2 Ενοχική σύμβαση.....	32
3.2.3 Αμφοτεροβαρείς σύμβαση.....	32
3.2.4 Σύμβαση προσχώρησης.....	33
3.2.5 Διαρκής σύμβαση.....	33
3.2.6 Είναι συναινετική σύμβαση.....	34
3.3 Υποχρεώσεις των μερών κατά την σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης.....	34
3.3.1 Υποχρεώσεις ασφαλιστή και οι συνέπειες παραβίασης.....	34
3.3.1.1 Συνέπειες παράβασης υποχρεώσεων ασφαλιστή.....	35
3.3.2 Υποχρεώσεις του λήπτη της ασφάλισης και οι συνέπειες παραβίασης.....	35
3.3.2.1 συνέπειες παράβασης υποχρεώσεων λήπτη ασφάλισης.....	37
3.3.3 Έναρξη και διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης.....	38
3.3.3.1 έναρξη της ασφαλιστικής σύμβασης.....	38
3.3.3.2 ασφαλιστική περίοδος και διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης.....	39
3.5 Λήξη της ασφαλιστικής σύμβασης.....	39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ :Ρόλος τους και αστική ευθύνη

4.1. Ειδικότερα οι υποχρεώσεις των διαμεσολαβούντων προσώπων.....	40
4.1.1 Πριν τη σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης.....	40
4.1.2 Κατά τη λειτουργία και τη λήξη της.....	43
4.2. Η αναγκαιότητα της ασφάλισης της αστικής τους ευθύνης.....	44
4.2.1 Ως επαγγελματίες-απαραίτητο επαγγελματικό προσόν.....	45

<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ :Συμπεράσματα</u>	46
---	----

<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:</u>	47
-----------------------------------	----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η πτυχιακή μου εργασία αναφέρεται στα διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα και τον ρόλο τους στην σύναψη και λειτουργία της ασφαλιστικής σύμβασης.

Αποτελείται από πέντε (5) κεφάλαια μέσα από τα οποία θα προσπαθήσω να αναπτύξω το θέμα και να το κάνω προσιτό και κατανοητό για τον αναγνώστη.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω την κ. Άννα Κουτουλάκη και όσους με βοήθησαν για να αποπερατωθεί η εργασία αυτή.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παραδοσιακή έννοια της ιδιωτικής ασφάλισης έχει ριζικά αναθεωρηθεί. Η χαμηλού κόστους επιβάρυνση του οικογενειακού προϋπολογισμού για ασφαλιστικές καλύψεις κινδύνων πυρός , κλοπής , θανάτου , ή ατυχημάτων , έχει αναπροσδιορισθεί με ασφαλιστικών συμβάσεων από τα τέλη της δεκαετίας του '80.

Νέες μορφές καλύψεων, νέα ασφαλιστικά προϊόντα, πολυπλοκότερες συμβάσεις έχουν εισαχθεί στην αγορά , που διαρκώς ανοίγει στην παγκόσμια αγορά.

Οι ανακατατάξεις διεθνώς οδηγούν στον επανακαθορισμό των στρατηγικών των εταιριών με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και κερδοφορίας τους.

Κύριος άξονα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας είναι ο πελατοκεντρικός ή πελατοστρεφής προσανατολισμός της ασφαλιστικής επιχείρησης. ο πελετοκεντρικός προσανατολισμός συνιστάται στην στροφή της επιχείρησης προς το ιδεώδες της πλήρους ικανοποίησης των αναγκών , των απαιτήσεων και των προσδοκιών των πελατών της.

Έτσι στο πλαίσιο της παραπάνω στρατηγικής κάθε δυναμική ασφαλιστική επιχείρηση επιδιώκει να προσφέρει στον πελάτη προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας. Η προσέγγιση όμως του καταναλωτή στη σύγχρονη αγορά δεν είναι δυνατό να λάβει χώρα με τον παραδοσιακό «αυτοδίδακτο» ασφαλιστή. Η αναγκαιότητα εγκαθίδρυσης μιας επικοινωνιακής πολιτικής με υψηλές προδιαγραφές, οδηγεί στην ανάγκη επιλογής ατόμων – διαμεσολαβούντων με αναγνωρισμένα κριτήρια αξιοπιστίας και επαγγελματικής κατάρτισης.

Έτσι σήμερα τα διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα απέχουν πολύ από τον αυτοδίδακτο ασφαλιστή και θα πρέπει να πληγούν προσόντα συμφωνά με το ΠΔ 190/2006 όπως ικανότητα άσκησης του επαγγέλματος, καταλληλότητα, φερεγγυότητα και καλή φήμη, για να μπορέσουν να εγγραφούν στο μητρώο Επαγγελματιών επιμελητηρίων ή των Επαγγελματικών τμημάτων των Ενιαίων Επιμελητηρίων στην περιφέρεια των οποίων αυτοί έχουν έδρα.

Τα διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα είναι πολύ σημαντικά γιατί χωρίς αυτά δεν θα μπορούσαν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις να αναπτυχθούν , καθώς τα

διαμεσολαβούντα πρόσωπα είναι αυτά που παρουσιάζουν τα ασφαλιστικά προϊόντα όρους πελάτες και τους φέρνουν σε επαφή με την ασφαλιστική επιχείρηση για να τους καλύψει τις ασφαλιστικές τους ανάγκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ : Ασφάλιση – Γενικά

1.1 Έννοια της ασφάλισης

Ασφάλιση είναι η συγκέντρωση τυχαίων και απροβλέπτων κινδύνων με την μεταφορά τους σε ασφαλιστές, που συμφωνούν έναντι ασφαλίστρου, να αποζημιώνουν τους ασφαλισμένους για τυχαίες ζημιές ή να παρέχουν άλλες χρηματικές παροχές ή υπηρεσίες που συνδέονται με τον κίνδυνο.

Το απόλυτο αίσθημα του φόβου και της ανασφάλειας, που δημιουργούν οι καταστρεπτικές συνέπειες των κινδύνων που περιστοιχίζουν τον άνθρωπο, τον πιέζουν εξακολουθητικά προς αναζήτηση λύσεων, που θα του δημιουργούν αίσθημα εξασφάλισης και σιγουριάς. Αυτή είναι η πρωταρχική γενεσιουργός αιτία, δημιουργίας και ανάπτυξης του ασφαλιστικού θεσμού.

Η ασφάλιση είναι ο μόνος μηχανισμός που μπορεί να διαδραματίσει εξαιρετικά σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων από μια μεγάλη πυρκαγιά, η έναν καταστρεπτικό σεισμό ή μια πολλαπλή σύγκρουση σε έναν αυτοκινητόδρομο, αλλά και επιπτώσεων υγείας κάποιου ασφαλισμένου σε περίπτωση κάποιου ατυχήματος.

Για να υπάρξει ασφάλιση και ασφαλιστική σχέση, υπάρχουν κάποιες βασικές και πρωταρχικές προϋποθέσεις.

Σημαντικό να τονίσουμε είναι ότι χωρίς να υπάρξει κίνδυνος δεν μπορεί να υπάρξει ασφάλιση, χωρίς να υπάρξει αβέβαιο δεν μπορεί να υπάρξει πιθανότητα, χωρίς να υπάρξει παραγωγή, κέρδος πλούτος, περιουσία δεν μπορεί να υπάρξει ζημιά.

Είναι λοιπόν προφανές πως ο κίνδυνος προκαλεί ζημιά, η ζημιά προκαλεί την αβεβαιότητα, η αβεβαιότητα την πιθανότητα, η πιθανότητα την ασφαλιστική σχέση και η ασφαλιστική σχέση την αποζημίωση.

Όλος αυτός ο τεράστιος, πολύπλοκος και εξειδικευμένος μηχανισμός είναι η ασφάλιση.¹

1.2 Βασικές διακρίσεις των ασφαλίσεων.

Στη σημερινή εποχή η ασφάλιση διακρίνεται σε κοινωνική ασφάλιση και ιδιωτική με σαφή διαχωρισμό μεταξύ τους.

Η πρώτη κατηγορία είναι η Κοινωνική Ασφάλιση. Ασκείται από τα λεγόμενα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, όπως πχ. Ι.Κ.Α., Τ.Ε.Β.Ε., ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ, Ο.Γ.Α., Δ.Ε.Η., κ.τ.λ., δηλαδή μηχανισμούς ασφάλισης που οργανώνονται και λειτουργούν με πρωτοβουλία της πολιτείας και του κράτους και κάνουν κυρίως ασφαλίσεις ΠΡΟΣΩΠΩΝ. Η κοινωνική ασφάλιση δεν βασίζεται σε ασφαλιστική σύμβαση ,επιβάλλεται από το κράτος στους πολίτες του και η σχέση τους διέπεται από διατάξεις του δημοσίου δικαίου.

Η δεύτερη κατηγορία είναι η Ιδιωτική Ασφάλιση. Ασκείται από τις λεγόμενες Ανώνυμες Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής και Ζημιών μεγάλης κεφαλαιουχικής βάσης που οργανώνονται και λειτουργούν με ιδιωτική πρωτοβουλία και κάνουν ασφαλίσεις ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΖΗΜΙΩΝ (ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ, ΕΥΘΗΝΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ Η ΕΙΔΙΚΕΣ). Η ιδιωτική ασφάλιση βασίζεται σε ελεύθερες συμβάσεις, που ρυθμίζονται νομικά από τον εμπορικό νόμο.

---

¹ βλέπε: ΑΣΦΑΛΙΣΗ – Εκπαιδευτικές σημειώσεις διαμεσολαβούντων ???– ενότητα 1.εισαγωγικές παρατηρήσεις και βασικές διακρίσεις ασφαλίσεων. Υπό Εμμανουήλ και Μελίνας Τσικαγιαννοπούλου.

1.2.1 Ιδιωτική ασφάλιση.

Στην ιδιωτική ασφάλιση υπάγονται όλες οι ανώνυμες Ασφαλιστικές Εταιρίες Ζωής και Ζημιών. Επειδή οι ιδιωτικές ασφαλιστικές συμβάσεις συνάπτονται με ιδιωτική πρωτοβουλία, υπάγονται στο ιδιωτικό δίκαιο και ιδιαίτερα στο τμήμα του εμπορικού δικαίου που ρυθμίζει την ιδιωτική ασφάλιση.

Η ιδιωτική ασφάλιση δεν είναι υποχρεωτική, αλλά κατά κανόνα είναι προαιρετική. Εξαιρέση στον κανόνα, σύμφωνα με την ασφαλιστική νομοθεσία είναι η κάλυψη αστικής ευθύνης αυτοκινήτου, η οποία είναι υποχρεωτική και καλύπτει τον ασφαλισμένο για την αστική του ευθύνη έναντι τρίτων, για σωματικές βλάβες και για υλικές ζημιές, καθώς και η ασφάλιση αστικής ευθύνης σκαφών, που είναι υποχρεωτική έναντι τρίτων, για σωματικές βλάβες, υλικές ζημιές και πρόκληση θαλάσσιας ρύπανσης.

Τα ασφάλιστρα καταβάλλονται από τον ασφαλισμένο ή εκτός από ειδικές περιπτώσεις που καταβάλλονται από τρίτο νομικό ή φυσικό πρόσωπο, τον λήπτη της ασφάλισης που μπορεί να είναι άλλο πρόσωπο από τον ασφαλισμένο.

Τα ασφάλιστρα, οι παροχές και οι όροι ασφάλισης καθορίζονται στην ιδιωτική ασφάλιση καθαρά από τον ελεύθερο ανταγωνισμό, και αυτό είναι προς όφελος του ασφαλιζομένου γιατί θα έχει καλύτερη εξυπηρέτηση και μειωμένο κόστος και πληρέστερες εξασφαλίσεις.

Οι ιδιωτικές ασφαλίσεις πέραν των άλλων ασφαλίσεων κάνουν και ασφαλίσεις προσώπων (σύνταξης –θανάτου-ανικανότητας –υγείας) που είναι παρόμοιες με των κοινωνικών ασφαλίσεων.

Μολονότι η κοινωνική ασφάλιση είναι υποχρεωτική για όλους τους εργαζομένους, η ιδιωτική ασφάλιση πρέπει και μπορεί να συνυπάρξει με την κοινωνική, καθώς οι παροχές της κοινωνικής δεν είναι αρκετές αλλά και δεν βασίζονται στις προσωπικές ανάγκες του κάθε ανθρώπου.

Επίσης υπάρχει μια ακόμα σημαντική διαφορά μεταξύ κοινωνικής και ιδιωτικής ασφάλισης, είναι ο τρόπος διαχείρισης των αποθεμάτων και της εξασφάλισης σύνταξης. Η μεν κοινωνική ασφάλιση στηρίζεται στο αναδιανεμικό σύστημα (δηλαδή τα χρήματα που εισπράττονται κάθε χρόνο και διανέμονται στους συνταξιούχους),

ενώ στην ιδιωτική στο κεφαλοποιητικό σύστημα(δηλαδή τα χρήματα των ασφαλισμένων κεφαλοποιούνται έτσι ώστε να αποδοθούν στη λήξη, δηλαδή στην συνταξιοδότηση τους μαζί με τις αποδόσεις που έχουν επιτευχθεί).

1.2.2 Κοινωνική ασφάλιση.

Στην Κοινωνική Ασφάλιση υπάγονται τα ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων , όπως πχ. Ι.Κ.Α. , Τ.Ε.Β.Ε. , Δημοσίων Υπαλλήλων , Ο.Γ.Α. , Δ.Ε.Η. κλπ.

Στα ταμεία αυτά εισφέρουν (πληρώνουν ασφάλιστρα) ο εργοδότης, αν υπάρχει, ο εργαζόμενος, ανάλογα με το μισθό και τη φύση της εργασίας του και το κράτος.

Οι αυτοεργοδοτούμενοι (ελεύθεροι επαγγελματίες) πληρώνουν εισφορές μόνοι τους στο ταμείο στο οποίο υπάγονται. Το ύψος των εισφορών είναι ανάλογο με τη φύση της εργασίας , τα χρόνια που ασκείται το επάγγελμα κλπ.

Σημαντικό είναι να σημειώσουμε ότι η κοινωνικές ασφαλίσεις είναι υποχρεωτικές για όλους τους εργαζομένους στην ελληνική επικράτεια, Έλληνες και αλλοδαπούς, εργοδοτούμενους, αλλά και αυτοεργοδοτούμενους.

Οι κοινωνικές ασφαλίσεις διέπονται από ειδική νομοθεσία του διοικητικού δικαίου που είναι κλάδος του δημοσίου και καλύπτουν κυρίως πρόσωπα. είναι υποχρεωτική στα περισσότερα ανεπτυγμένα κράτη, αλλά και στην Ελλάδα, για να προστατεύσει τα οικονομικά ασθενέστερα στρώματα.

Εξασφαλίζει κάποιες βασικές παροχές σε άτομα, που η κοινωνία – κράτος καθορίζει, ανάλογα με τη συνεισφορά τους μέσα στο κοινωνικό σύνολο.

Οι παροχές των κοινωνικών ασφαλίσεων περιλαμβάνουν κυρίως καλύψεις θανάτου, επιβίωσης – μακροζωίας (σύνταξης και εφάπαξ) ανικανότητας και υγείας.

Σήμερα τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης μαζί με το κράτος και τους κοινωνικούς εταίρους, καλούνται να αναπροσδιορίσουν το ρόλο τους και τη διαχειριστική τους πρακτική, με τέτοιο τρόπο που να μην επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό

πέραν ενός επιτρεπτού ορίου. Επιβάλετε βάση των διεθνών μας δεσμεύσεων να εξυγιανθούν οικονομικά, με όλες τις επιπτώσεις που συνεπάγεται μια τέτοια υποχρέωση και ανάγκη.

1.2.2.1 Ο σκοπός και η λειτουργία της ασφάλισης.

Σκοπός της ασφάλισης είναι να υπάρχει ένας «μηχανισμός», ο οποίος θα μπορεί να συγκεντρώνει διασκορπισμένους και μεμονωμένους κινδύνους, φυσικών προσώπων, να τους συγκροτεί σε κοινωνία κινδύνων μεγάλου αριθμού, να τους ταξινομεί, κατά το δυνατόν, σε ομοειδείς κινδύνους, να παρακολουθεί το ύψος και τη συχνότητα (πιθανότητα) ζημιών της κάθε κατηγορίας, έτσι ώστε να καλύπτονται οι ζημιές της κάθε κατηγορίας κινδύνων από τη συνεισφορά (ασφάλιστρο) των υπολοίπων κινδύνων.

1.2.2.2 Η συμβολή της ασφάλισης στην οικονομία.

Η ασφάλιση δεν είναι κάτι επουσιώδους ή δευτερεύον για την οικονομική ανάπτυξη. Πράγματι η ασφάλιση είναι ίσως ο μοναδικός και αναντικατάστατος μοχλός της οικονομικής και τεχνολογικής ανάπτυξης απέναντι σε ένα απρόβλεπτο η ακόμα και προβλεπόμενο καταστροφικό γεγονός.

Η ασφάλιση συμβάλει με πόλους τρόπους στην οικονομία και στην ανάπτυξη. Μερικοί από τους οποίους θεωρούνται σημαντικοί είναι να ενθαρρύνει την επιχειρηματική ανάπτυξη, είναι πηγή επενδυτικών κεφαλαίων, αυξάνει την απασχόληση, απαλλάσσει από την ανάγκη μεγάλων αποθεμάτων, προστατεύει από οικονομικό αφανισμό, αυξάνει την πιστοληπτική δυνατότητα, απαλλάσσει το κράτος (κοινωνικό σύνολο) από οικονομικές επιβαρύνσεις (αποζημιώσεις) από της μαζικές καταστροφές και τέλος διευκολύνει την ανάπτυξη των εξαγωγών.

1.2.2.3 Η συμβολή της ασφάλισης στην κοινωνία

Η ιδιωτική ασφάλιση είναι συγγενής, παράλληλη και αλληλοσυμπληρωματική δραστηριότητα της κοινωνικής ασφάλισης.

Έτσι, εξ αντικειμένου έχει και κοινωνικό χαρακτήρα, αν και λειτουργεί με ιδιωτικοοικονομικά μέσα και Κριτήρια.

Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε πολλά παραδείγματα για να αναδείξουμε το ρόλο, τα οφέλη και τον κοινωνικό χαρακτήρα της ιδιωτικής ασφάλισης. Μερικά παραδείγματα που θεωρούνται σημαντικά είναι: η ποιοτική αναβάθμιση των παροχών της κοινωνικής ασφάλισης, η προστασία μικροοικονομικών μονάδων από οικονομικό αφανισμό, η καλλιέργεια «συνείδησης» οικογενειακής υπευθυνότητας, η πρόληψη για περιορισμό ζημιών, κοινωνικές επιπτώσεις από ατυχήματα η αμέλεια προς τρίτους, η κοινωνική σταθερότητα κ.α.²

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατηγορίες διαμεσολαβούντων προσώπων – Βοηθητικών προσώπων στην ασφάλιση.

2.1.Γενικοί κανόνες για την διαμεσολάβηση.

Οι ασφαλιστικές υπηρεσίες, για να φτάσουν και να διατεθούν στον καταναλωτή έχουν ανάγκη δικτύου διανομής (πωλήσεων),όπως όλα τα αγαθά και οι υπηρεσίες.

Η διαφορά των δικτύων διανομής ασφαλιστικών υπηρεσιών, σε σύγκριση με όλα τα άλλα εμπορικά δίκτυα είναι πως δεν μπορούν τα ασφαλιστικά προϊόντα να διατεθούν σε απλούς εμπόρους. Η δυσκολία προκύπτει, τόσο από την πολυπλοκότητα αυτού τούτου του ασφαλιστικού προϊόντος , όσο και από την καταλληλότητα των διαμεσολαβούντων, σαν άτομα – πρόσωπα.

Η ασφαλιστική σχέση είναι σχέση εμπιστοσύνης και μελλοντικής υπόσχεσης, κατόπιν αυτού όχι μόνο ο ασφαλιστής πρέπει να είναι φερέγγυος και να εμπνέει

---

² βλεπε: ΑΣΦΑΛΙΣΗ – Εκπαιδευτικές σημειώσεις διαμεσολαβούντων – ενότητα 1.-βασικές διακρίσεις ασφαλίσεων , σκοπός και λειτουργία της ασφάλισης και η συμβολή της στην οικονομία και την κοινωνία . Υπό Εμμανουήλ και Μελίνας τσικαγιανοπουλου

εμπιστοσύνη, αλλά και ο διαμεσολαβών σ' αυτή πρέπει να είναι αξιόπιστος και ποινικά άμεμπτος, πέρα του ότι πρέπει να έχει άρτιες ασφαλιστικές γνώσεις.

Η ασφαλιστική διαμεσολάβηση αν και ρυθμίζεται από την ασφαλιστική νομοθεσία κυρίως με τον Ν.1569/85 και το Π.Δ. 289/86 συμπληρωματικά ρυθμίζεται και από το Εμπορικό και Αστικό δίκαιο.

Σύμφωνα με το εμπορικό δίκαιο, έμπορος είναι αυτός που κατά σύνηθες επάγγελμα ασκεί πράξεις εμπορικές με σκοπό το βιοπορισμό.

Το αστικό δίκαιο προβλέπει τον άμεσο ή εμφανή αντιπρόσωπο, τον έμμεσο ή αφανή αντιπρόσωπο και το μεσίτη.

Το εμπορικό δίκαιο προβλέπει τον εμπορικό πράκτορα ,τον παραγγελιοδόχο και το μεσίτη.

Και το ασφαλιστικό δίκαιο προβλέπει τον ασφαλιστικό πράκτορα.

Άμεσος (εμφανής) αντιπρόσωπος: καταρτίζει συμβάσεις στο όνομα και για λογαριασμό του αντιπροσωπευόμενου. Το πταίσμα του , η γνώση του και η ευθύνη του καταλογίζονται στον αντιπροσωπευόμενο. τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση προκύπτουν υπέρ και κατά αντιπροσωπευόμενου και τρίτου και μεταξύ αυτών αναφύονται οι σχέσεις αντιδικίας

Έμμεσος (αφανής) αντιπρόσωπος: καταρτίζει συμβάσεις στο όνομα του , αλλά για λογαριασμό του αντιπροσωπευόμενου. Η σχέση που τον συνδέει με το αντιπροσωπευόμενο δεν είναι γνωστή στον τρίτο που συμβάλλεται. Ο έμμεσος αντιπρόσωπος έχει νομική υποχρέωση να μεταφέρει στον αντιπροσωπευόμενο τα οποία οφέλη και τις οποίες υποχρεώσεις απορρέουν από τη σύμβαση. Η υποχρέωση αυτή υφίσταται έναντι του αντιπροσωπευόμενου, όχι έναντι του τρίτου. οι οποίες τυχόν διαφορές και αντιδικίες ανακύπτουν μεταξύ τρίτου συμβαλλομένου και εμμέσου αντιπροσώπου, αφού ο αντιπροσωπευόμενος μπορεί να είναι άγνωστος στον τρίτο.

Αντιπρόσωπος: σημαίνει ότι το πταίσμα του, η γνώση του και η ευθύνη του καταλογίζονται στον αντιπροσωπευόμενο.

Ως «ασφαλιστική ή αντασφαλιστική διαμεσολάβηση» νοούνται οι δραστηριότητες παρουσίασης, πρότασης, προπαρασκευής ή σύναψης συμβάσεων ασφάλισης ή οι δραστηριότητες παροχής βοήθειας κατά τη διαχείριση και την εκτέλεση των εν λόγω συμβάσεων, ιδίως σε περίπτωση επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου.

Ο νόμος προβλέπει ότι διαμεσολάβηση ασκούν οι εξής κατηγορίες προσώπων: Οι ασφαλιστικοί πράκτορες, οι μεσίτες ασφαλίσεων, οι ασφαλιστικοί σύμβουλοι, οι συντονιστές ασφαλιστικών συμβούλων και οι ασφαλιστικοί υπάλληλοι.

Ο νόμος χαρακτηρίζει τις δραστηριότητες ασφαλιστικών υπαλλήλων που φέρνουν προαγωγή στην επιχείρηση, ως εργασία ασφαλιστικής διαμεσολάβησης και εξαιρεί από το χαρακτηρισμό της διαμεσολάβησης τις τοποθετήσεις μεταξύ ασφαλιστικών εταιριών, παρ' όλο που στην κοινοτική οδηγία δεν θεωρούνται ως ασφαλιστική διαμεσολάβηση οι εν λόγω δραστηριότητες όταν αναλαμβάνονται από ασφαλιστική επιχείρηση ή από υπάλληλο ασφαλιστικής επιχείρησης ο οποίος ενεργεί υπό την ευθύνη της ασφαλιστικής επιχείρησης.

Ο νόμος 1569/85 υλοποιεί την ανάγκη άσκησης κρατικής εποπτείας στα διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα και θέτει με κάθε λεπτομέρεια τις προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος τους. Συγκεκριμένα προβλέπει την υποχρεωτική εγγραφή στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο της έδρας τους κατόπιν προσκόμισης ρητά καθοριζόμενων δικαιολογητικών ανά κατηγορία διαμεσολαβούντος που πιστοποιούν προσόντα, εμπειρία και εντιμότητα.

Εν τούτης ο νόμος αφιερώνει πολύ λίγες διατάξεις στις σχέσεις των διαμεσολαβούντων προσώπων με την ασφαλιστική επιχείρηση και δεν ρυθμίζει θέματα επαγγελματικής συμπεριφοράς.

Ο ίδιος ο νόμος εξαρχής προέβλεψε (αρ 21 παρ 1) την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος:

α) Για τη ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ασφαλιστικών πρακτόρων και παραγωγών ασφαλίσεων (δηλαδή των τότε προβλεπόμενων κατηγοριών διαμεσολαβούντων) απέναντι στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και μεταξύ τους και

β) Για την κατάρτιση «κώδικα δεοντολογίας», με παράλληλο καθορισμό των διοικητικών κυρώσεων κατά των παραβατών.

Γενικά, οι διαμεσολαβούντες δεν ασχολούνται μόνο με την ανεύρεση πελατών , βοηθούν ακόμα στη σύναψη ασφαλίσεων σε παροχή πληροφοριών , σε διευκόλυνση επίστευσης έκδοσης συμβολαίου και αποζημιώσεων κ.α που θα εξετάσουμε αναλυτικά σε άλλο κεφαλαίο.

Τέλος λόγω της ποικιλίας των εμπορικών αναγκών της αγοράς έχουν δημιουργεί τα διάφορα είδη διαμεσολαβούντων για καλύτερη εξυπηρέτηση του θεσμού και της αγοράς.³

2.2.Η λειτουργική αποστολή των διαμεσολαβούντων προσώπων και η συμβουλή τους στην ασφαλιστική αγορά.

Την όλη οργάνωση της ασφαλιστικής επιχείρησης συμπληρώνουν τα βοηθητικά πρόσωπα του ασφαλιστή. Έτσι μπορεί κανείς να διακρίνει την εσωτερική από την εξωτερική οργάνωση της ασφαλιστικής επιχείρησης. Ενώ στην πρώτη υπάγονται εργασίες οργάνωσης των ασφαλίσεων, καθορισμού των όρων και εκτέλεσης των ασφαλιστικών συμβάσεων στη δεύτερη κατατάσσονται όλες οι επαφές με τον έξω κόσμο, τον κόσμο των ασφαλιζομένων.

Ο τομέας των επαφών και η επέκταση των ασφαλιστικών εργασιών δεν θα ήταν εφικτά χωρίς την συμμετοχή ενός ευρύτερου κύκλου προσώπων που είναι τα διαμεσολαβούντα πρόσωπα.

Τα πρόσωπα αυτά μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα και χαρακτηρίζονται ως διαμεσολαβούντα πρόσωπα. Τα καθήκοντα τους είναι να αναζητούν ασφαλιστικές

---

³ βλέπε : εκπαιδευτικές σημειώσεις διαμεσολαβούντων. Βοηθητικά πρόσωπα. Ενότητα 3. γενικοί κανόνες διαμεσολάβησης. Σελ 5

Βλέπε : ΕΙΑΣ , Κωνσταντίνου Άννας .κεφάλαιο 3 γενικοί κανόνες για τη διαμεσολαβηση. Σελ 62

εργασίες, να διαμεσολαβούν κατά τη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων, να προπαρασκευάζουν και μερικές φορές να συνάπτουν τέτοιες συμβάσεις.

Έχει γίνει παραδεκτό ότι η ασφαλιστική επιχείρηση δεν μπορεί να επιβιώσει αν δεν δοθεί η απαραίτητη σημασία στις εργασίες της διαμεσολάβησης και στα πρόσωπα που τις ασκούν, γιατί οι διαμεσολαβούντες είναι εκείνοι που συντελούν στο να παρασχεθεί, διαμορφωθεί και εξελιχθεί η ασφαλιστική προστασία στους ασφαλιζόμενους.

Ως εκ τούτου παίζουν σημαντικό ρόλο στην προστασία των συμφερόντων των ασφαλισμένων αφού καλούνται να διαπιστώσουν και να αναλύσουν τις ανάγκες των καταναλωτών, προτείνοντας και συμβουλεύοντας στη συνέχεια για το κατάλληλο ασφαλιστικό προϊόν που ανταποκρίνεται στις ανάγκες αυτές.

Ο κώδικας δεοντολογίας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, πέραν όλων των άλλων προβλέπει ότι η ασφαλιστική επιχείρηση πρέπει να επιδιώκει την συστηματική βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης των διαμεσολαβούντων, με σκοπό την προσαρμογή τους με την εξελισσόμενη ασφαλιστική τεχνική και την αναβάθμιση των παρερχομένων από αυτών υπηρεσιών προς τους συναλλασσόμενους.⁴

---

⁴ Βλέπε: εκπαιδευτικές σημειώσεις διαμεσολαβούντων προσώπων, βοηθητικά πρόσωπα .
Ενότητα 3.2

Βλέπε: ΕΙΑΣ, Κωνσταντίνου Άννας, κεφάλαιο 3,2, η λειτουργική αποστολή των διαμεσολαβούντων προσώπων και η συμβολή τους στην ασφαλιστική αγορά.

2.3. Διακρίσεις των διαμεσολαβούντων προσώπων και η πρακτική τους αξία.

Η πρακτική της ιδιωτικής ασφάλισης τείνει στη δημιουργία συνεχώς νέων καναλιών διανομής και κατηγοριών προσώπων που διαμεσολαβούν στη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων.

Η ελληνική νομοθεσία (ν.1569 / 85) σήμερα αναγνωρίζει και ρυθμίζει τις εξής κατηγορίες: Τον Ασφαλιστικό Πράκτορα, τον Μεσίτη Ασφαλίσεων, τον Ασφαλιστικό Σύμβουλο, τον Συντονιστή Ασφαλιστικών Συμβούλων, τον Ασφαλιστικό Υπάλληλο και τον Συνδεδεμένο Ασφαλιστικό Διαμεσολαβητή.

Η δραστηριότητα της ασφαλιστικής διαμεσολάβησης αποτελεί άσκηση εμπορικής επιχείρησης και οι ανωτέρω διαμεσολαβούντες είναι ανεξάρτητοι επαγγελματίες. Όλοι οι διαμεσολαβούντες αναλαμβάνουν «ασφαλιστικές εργασίες» διαμεσολαβούντα για τη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων. Αυτό προκύπτει από τις ρυθμίσεις του νόμου που προσδιορίζουν τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις για την κάθε κατηγορία διαμεσολαβούντος.

Περαιτέρω το εύρος των εργασιών που αυτοί αναλαμβάνουν και το οποίο ποικίλλει ανάλογα με την κατηγορία του διαμεσολαβούντος, προσδιορίζεται και εξειδικεύεται από τη σύμβαση τους με την ασφαλιστική σύμβαση τους με την ασφαλιστική επιχείρηση, με εξαίρεση τον Μεσίτη Ασφαλίσεως.

Ακολουθεί ειδική αναφορά στις ρυθμίσεις της νομοθεσίας για την κάθε κατηγορία διαμεσολαβούντος προσώπου, πρώτων από πλευράς προϋποθέσεων για την άσκηση του επαγγέλματος και δεύτερον από πλευράς επιτρεπτών δραστηριοτήτων.

2.3.1. Ασφαλιστικός πράκτορας.

Ο Ασφαλιστικός πράκτορας είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει ως αποκλειστικό έργο την ανάληψη με σύμβαση έναντι προμήθειας ασφαλιστικών εργασιών στο όνομα και για λογαριασμό μίας ή περισσότερων ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Ο ασφαλιστικός πράκτορας παρουσιάζει, προτείνει, προπαρασκευάζει, προσυπογράφει ή συνάπτει ο ίδιος ή δια μέσου άλλων διαμεσολαβούντων για λογαριασμό μίας ή περισσότερων ασφαλιστικών επιχειρήσεων ασφαλιστικές συμβάσεις. Επίσης, παρέχει στον ασφαλισμένο κάθε αναγκαία συνδρομή κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης ιδιαίτερα μετά την επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης.⁵

Στις γενικές ασφαλίσεις, ο πράκτορας έχει τη δυνατότητα να δεσμεύει τον ασφαλιστή-ασφαλιστική εταιρία και να αναλαμβάνει με συνέπεια τον κίνδυνο προς ασφάλιση. Το αντίστοιχο δικαίωμα δεν το έχει στις ασφαλίσεις ζωής, εκεί ο ασφαλιστής – εταιρεία έχει τη δυνατότητα - δικαίωμα να εγκρίνει η να απορρίψει τον προτεινόμενο για ασφάλιση. Τα καθήκοντα και γενικότερα η δραστηριότητα του πράκτορα είναι: Η σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων – ασφαλιστηρίων. Δεν αρκείται, όμως, μόνο σε αυτήν.

Επίσης είναι εμφανής αντιπρόσωπος του ασφαλιστή. Δεν αποκλείεται όμως για κάποια συγκεκριμένα κατά περίπτωση, ζητήματα να ενεργεί με εντολή και εξουσιοδότηση του ασφαλισμένου, οπότε είναι, ως προς αυτά, αντιπρόσωπος του λήπτη της ασφάλισης – ασφαλισμένου.

Φυσικά, ως ανεξάρτητος επιχειρηματίας, ο ασφαλιστικός πράκτορας οφείλει κατά το νόμο να έχει επαγγελματική στέγη και να τηρεί τα από τον κώδικα προβλεπόμενα στοιχεία.

Οι αμοιβές του ορίζονται από τη σύμβαση που υπογράφει με την ασφαλιστή-ασφαλιστική εταιρεία.

Ακόμα, μπορεί να είναι φυσικό η νομικό πρόσωπο. Λέγοντας φυσικό πρόσωπο εννοούμε εταιρεία με μορφή Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε. Οι μετοχές των Α.Ε. είναι ονομαστικές, ο δε διευθύνων σύμβουλος πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στα μητρώα ασφαλιστικών πρακτόρων. Το ίδιο ισχύει για τον διαχειριστή των Ε.Ε., Ε.Π.Ε., και όλων των μετόχων των Ο.Ε. Σε όλες τις περιπτώσεις δεν μπορεί να γίνει

---

⁵ βλέπε : www.mardas.gr

αντικατάσταση αυτών, παρά μόνον αν υπάρχει – γίνει εγγραφή στα μητρώα ασφαλιστικών πρακτόρων του νέου διαχειριστή η εκπρόσωπου.

Για την άσκηση του επαγγέλματος του ασφαλιστικού πράκτορα από φυσικό πρόσωπο απαιτείται η εγγραφή στο τοπικά αρμόδιο επιμελητήριο που διενεργείται ύστερα από σχετική αίτηση και υποβολή των εξής δικαιολογητικών :

Απολυτήριο λυκείου ή εξαταξίου γυμνασίου ή ισότιμου ή ισοδύναμου σχολείου της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου περί μη καταδίκης για κλοπή, υπεξαίρεση, τοκογλυφία, αισχροκέρδεια, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δόλια χρεοκοπία και λαθρεμπορία.

Πιστοποιητικό περί μη υπαγωγής σε δικαστική απαγόρευση ή αντίληψη.

Πιστοποιητικό μη πτώχευσης.

Έγγραφα που να πιστοποιούν κατοχή γενικών εμπορικών ή επαγγελματικών γνώσεων και εργασία για ορισμένη περίοδο ως διευθυντού ασφαλιστικής επιχείρησης ή ως μεσίτη ή συντονιστή ασφαλιστικών συμβούλων.

Επίσης, υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 περί μη οφειλής σε ασφαλιστική επιχείρηση ή ασφαλισμένων ποσών που έχουν καταλογισθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

Ο χρόνος έκδοσης των δικαιολογητικών με αριθ. 2, 3, 4 και 6 δεν πρέπει να υπερβαίνει κατά την υποβολή τους, τους 3 μήνες.

Για την άσκηση από νομικό πρόσωπο του επαγγέλματος του ασφαλιστικού πράκτορα ισχύουν τα εξής :

Επί προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) εγγραφή των ομόρρυθμων εταίρων στο μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων και επί ΕΠΕ η εγγραφή του ενός από τους διαχειριστές της.

Επί Α.Ε. απαιτείται οι μετοχές να είναι ονομαστικές και εγγραφή στο μητρώο ασφαλιστικών πρακτόρων του διευθύνοντος συμβούλου της εταιρείας

Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε. που αφορούν ασφαλιστικές πρακτοριακές εργασίες λαμβάνονται έγκυρα μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του εγγεγραμμένου διευθύνοντος συμβούλου.

Ακόμα θα πρέπει να γίνει η παρακολούθηση του καθορισμένου από την Τεχνική Επιτροπή και εξετάσεων του Υπουργείου , προγράμματος εκπαίδευσης 100 ωρών για διαμεσολαβούντες και επιτυχής δοκιμασία στις εξετάσεις της ίδιας επιτροπής. Αυτή η πρόσθετη εκπαίδευση και οι εξετάσεις, δεν είναι υποχρεωτικές, για όσους έχουν αποκτήσει πτυχίο Τμήματος Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης η Τμήματος Στατιστικής και Αναλογιστικής Επιστήμης ημεδαπού Ανώτατου Εκπαιδευτικού ιδρύματος η πτυχίο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της αλλοδαπής ισότιμου και αντίστοιχου προς τα προηγούμενα πτυχία αναγνωρισμένο από το ΔΙΚΑΤΣΑ.

Ο ασφαλιστικός πράκτορας είναι υποχρεωμένος μέσα σε τρεις μήνες από το διορισμό του να θέσει σε λειτουργία ίδια επαγγελματική στέγη (γραφείο κλπ) στον τόπο που ορίζεται με την πρακτορική σύμβαση.

Μέσα σε αυτήν την προθεσμία είναι υποχρεωμένος να υποβάλεται στο αρμόδιο επιμελητήριο υπεύθυνη δήλωση του Ν.Δ./105 1599/86 , με την οποία να βεβαιώνεται ότι τήρησε την υποχρέωση του αυτή. Απαιτείται επίσης η εγγραφή – ασφάλιση στο Τ.Α.Ε. η Τ.Ε.Β.Ε.

Ακόμα θα πρέπει επίσης να τηρεί βιβλία καταχώρισης ασφαλιστηρίων για τις ασφαλιστικές συμβάσεις.

2.3.2.Μεσίτης Ασφαλειών.

Μεσίτης⁶ είναι το πρόσωπο που έχει ως έργο, κατ' εντολή του ασφαλιζομένου, χωρίς να δεσμεύεται από την επιλογή της ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης έναντι προμήθειας που καταβάλλεται από τις ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, να φέρει σε επαφή ασφαλιζομένους ή αντασφαλιζομένους, και ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες προπαρασκευαστικές εργασίες για τη σύναψη ασφαλιστικών ή αντασφαλιστικών συμβάσεων, να λαμβάνει την αποδοχή από την ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση, και την έγκριση του ασφαλιζομένου ή

---

⁶ βλέπε : ιδιωτική ασφάλιση Ιωάννη Κ. Ρόκκα , 10^η έκδοση 2005, σελ.466 παρ.757.

αντασφαλιζόμενου και να βοηθά κατά τη διαχείριση και την εκτέλεση τους ιδιαίτερα κατά την επέλευση του κινδύνου.

Ο μεσίτης ασφαλίσεων πρέπει να απολαμβάνει νομικής και οικονομικής ανεξαρτησίας έναντι των ασφαλιστικών επιχειρήσεων

Είναι βοηθητικό πρόσωπο του ασφαλιστή με ειδοποιό διαφορά, έναντι εκείνης της ιδιότητας του πράκτορα, ότι λειτουργεί για τα συμφέροντα του πελάτη.

Οι φάσεις της μεσιτικής ασφαλιστικής διαδικασίας είναι:

Μελέτη της οικονομικής και λειτουργικής δομής του ασφαλιζόμενου - πελάτη, κυρίως από την πλευρά της παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων ή των υπηρεσιών του (αν πρόκειται για επιχείρηση) ή των οικογενειακών, επαγγελματικών και άλλων οικονομικής φύσεως, υποχρεώσεων και συνθηκών (αν πρόκειται για φυσικό πρόσωπο)

Ανάλυση και εκτίμηση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται ο ασφαλιζόμενος - πελάτης, ως οικονομική, κοινωνική και φυσική οντότητα, κι ενημέρωση του πάνω στο σημείο αυτό, καθώς και πάνω στα γενεσιουργά των κινδύνων αιτία.

Εισήγηση κι εύληπτη παρουσίαση εκείνων των ασφαλιστικών καλύψεων που είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση των οικονομικών και άλλων συμφερόντων του ασφαλιζόμενου.

Επιλογή, σε συνεργασία με τον πελάτη, των καλύψεων εκείνων που φαίνεται να τον εξυπηρετούν πληρέστερα και του παράσχουν τις καλύτερες εγγυήσεις.

Διαπραγμάτευση των καλύψεων αυτών με μια ή περισσότερες ασφαλιστικές εταιρίες ώστε να εξασφαλιστούν οι καλύτεροι, για την κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, όροι καλύψεως και το ευλογοτερο κόστος.

Έλεγχος των ασφαλιστικών καλύψεων, ώστε να βεβαιωθεί η τελική ανταπόκριση τους στις ασφαλιστικές ανάγκες του ασφαλιζόμενου πελάτη και να αποκλείει το ενδεχόμενο λάθους, παρερμηνείας ή παραλήψεως.

Παρακολούθηση των ασφαλιστικών καλύψεων κατά την διαδρομή τους, σε συνάρτηση με την εξέλιξη ή μεταβολή των οικονομικών και άλλων συνθηκών του εργαζομένου – πελάτη ή με την ενδεχόμενη δημιουργία επιπρόσθετων ασφαλιστικών αναγκών

Υπεύθυνος χειρισμός ζημιών, ώστε να διευκολύνεται η ασφαλιστική εταιρία στο έργο της και να επιταχύνεται η όλη διαδικασία συλλογής των απαραίτητων στοιχείων διακανονισμού της ζημιάς της καταβολής της αποζημίωσης.

Η ιδιότητα του μεσίτη ασφαλίσεων είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του ασφαλιστικού πράκτορα, με την ιδιότητα του συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή καθώς και με την ιδιότητα του γενικού διευθυντή ή διευθυντή ή εκπροσώπου ασφαλιστικής επιχείρησης.

Προϋποθέσεις για την νόμιμη άσκηση της δραστηριότητας του μεσίτη ασφαλίσεων είναι η εγγραφή του στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο της έδρας του, (τα δικαιολογητικά για την εγγραφή περιέχονται στο Π.Δ. 190/2006 και στην υπουργική απόφαση Κ3-8010 08/08/2007 του Υπουργού Ανάπτυξης) καθώς και πιστοποιητικό επιτυχούς δοκιμασίας σε εξετάσεις που επιμελείται η Τεχνική Επιτροπή Εκπαίδευσης και Εξετάσεων Διαμεσολαβούντων του Υπουργείου Ανάπτυξης.

2.3.3.Ασφαλιστικός σύμβουλος.

Ασφαλιστικός σύμβουλος⁷ είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που μελετά την αγορά ,παρουσιάζει και προτείνει λύσεις ασφαλιστικής κάλυψης των αναγκών των πελατών με ασφαλιστικές συμβάσεις για λογαριασμό των ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή ασφαλιστικών πρακτόρων ή μεσιτών ή συντονιστών ασφαλιστικών συμβούλων για την πρόσκτηση εργασιών. Η σχέση που συνδέει τον ασφαλιστικό σύμβουλο με τους ως άνω είναι η σύμβαση έργου.

---

⁷ βλέπε : ιδιωτική ασφάλιση Ιωάννη Κ. Ρόκκα , 10^η έκδοση 2005, σελ.469 παρ.761.

Ο ασφαλιστικός σύμβουλος δεν έχει δικαίωμα υπογραφής ασφαλιστηρίων ούτε εκπροσώπησης ασφαλιστικής επιχείρησης ή ασφαλιστικού πράκτορα ή μεσίτη. Κάθε αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη.

Δεν είναι παράνομος ο συμβατικός όρος με το οποίο περιορίζεται το δικαίωμα του ασφαλιστικού συμβούλου να συνάπτει σύμβαση με άλλες ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Το δικαίωμα αυτό ασκείται από την συμβαλλόμενη ασφαλιστική επιχείρηση μόνο για τους κλάδους που ασκεί.

Η ασφαλιστική επιχείρηση μπορεί να αναθέτει στον ασφαλιστικό σύμβουλο την είσπραξη ασφαλίσεων. Στην περίπτωση αυτή του καταβάλλει επιπλέον προμήθεια, το ύψος της οποίας καθορίζεται από τα μέρη με τη σχετική σύμβαση.

Η ιδιότητα του ασφαλιστικού συμβούλου είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του ασφαλιστικού υπαλλήλου.

2.3.4. Συντονιστής ασφαλιστικών συμβούλων.

Συντονιστής ασφαλιστικών συμβούλων⁸ είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο για λογαριασμό μιας ασφαλιστικής επιχείρησης ζωής ή μιας μόνο ασφαλιστικής επιχείρησης κατά ζημιών, έναντι προμήθειας διαμεσολαβεί στην σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων διαμέσου ομάδας ασφαλιστικών συμβούλων, τους οποίους επιλέγει, εκπαιδεύει και εποπτεύει.

Η σχέση που συνδέει τον συντονιστή ασφαλιστικών συμβούλων με την ασφαλιστική επιχείρηση, είναι σύμβαση έργου η οποία καταρτίζεται εγγράφως. Σε περίπτωση ύπαρξης επιπλέον σύμβασης εξαρτημένης εργασίας του συντονιστή ως διευθυντή γραφείου πωλήσεων, η σύμβαση έργου παραμένει ανεξάρτητη και δεν απορροφάται από τη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Η ιδιότητα του συντονιστή ασφαλιστικών συμβούλων καθίσταται ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του γενικού διευθυντή ή διευθυντή ή εκπροσώπου ασφαλιστικής επιχείρησης.

---

⁸ βλέπε : ιδιωτική ασφάλιση Ιωάννη Κ. Ρόκκα , 10^η έκδοση 2005, σελ.470 παρ.765.

2.3.5.Ασφαλιστικός υπάλληλος.

Υπάλληλοι ασφαλιστικών επιχειρήσεων η επιχειρήσεων ασφαλιστικής πρακτόρευσης η εταιριών μεσιτείας ασφαλίσεων μπορούν να ασκούν διαμεσολαβηση στη σύναψη ασφαλίσεων για λογαριασμό των επιχειρήσεων στις οποίες εργάζονται ή άλλων συνδεδεμένων με αυτές, μετά από έγκριση του εργοδότη τους.

Είναι φυσικό πρόσωπο και εκπροσωπεί την επιχείρηση στην οποία είναι υπάλληλος. Η ιδιότητα του ασφαλιστικού υπαλλήλου είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του ασφαλιστικού συμβούλου ,του πράκτορα και του μεσίτη.

Δεν απαιτούνται κάποια τυπικά προσόντα ή επαγγελματική κατάρτιση, ούτε προϋπηρεσία για να ασκήσει κάποιος το επάγγελμα του ασφαλιστικού υπαλλήλου.

2.3.6.Συνδεδεμένος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής.

Το ΠΔ 190/2006 εισήγαγε για πρώτη φορά στο ελληνικό ασφαλιστικό δίκαιο την έννοια του συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή που συνιστά στην πραγματικότητα έναν επιμέρους χαρακτηρισμό της κατηγορίας των πρακτόρων, των ασφαλιστικών συμβούλων και συντονιστών ασφαλιστικών συμβούλων (και όχι νέα αυτοτελώς θεσμοθετημένη κατηγορία διαμεσολαβητών).

Ειδικότερα ως συνδεδεμένος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής χαρακτηρίζεται κάθε διαμεσολαβητής στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν κάποιες προϋποθέσεις οι οποίες έχουν ως εξής:

Κάθε πρόσωπο, νομικό η φυσικό που ασκεί δραστηριότητα ασφαλιστικής διαμεσολαβησης, εξ' ονόματος και για λογαριασμό μιας η περισσοτέρων ασφαλιστικών επιχειρήσεων ,δεν εισπράτει ποσα που προοριζονται για τον πελάτη (ασφάλισμα), ενεργεί υπό την πλήρη ευθύνη των ασφαλιστικών επιχειρήσεων για τα προϊόντα που αφορά κάθε μια από αυτές.

Επίσης θεωρείται ως συνδεδεμένος ασφαλιστικός διαμεσολαβητής, κάθε πρόσωπο που ασκεί τη δραστηριότητα ασφαλιστικής διαμεσολαβησης η οποία είναι συμπληρωματική προς την κύρια επαγγελματική του δραστηριότητα, όταν η

ασφάλιση αποτελεί συμπλήρωμα των αγαθών ή υπηρεσιών που παρέχονται στο πλαίσιο της κυριας απασχόλησης του και το οποίο δεν εισπράττει ούτε τα ασφαλιστρα ούτε τα ποσά που προορίζονται για τον πελάτη.

Η ιδιότητα του συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του μεσίτη ασφαλίσεων.

2.4. Το νομικό πλαίσιο που διέπει τα διαμεσολαβούντα πρόσωπα.

Τη διαμεσολάβηση στις συμβάσεις ιδιωτικής ασφάλισης ρυθμίζει ο ν.1569 / 85, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Η θέσπιση αυτού του νόμου ακολούθησε σε πολλά σημεία τη σχετική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναμόρφωσε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των προσώπων που ασκούν ασφαλιστική διαμεσολαβηση.

Ο ν.1569 / 85, προβλέπει ότι διαμεσολαβηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του, ασκούν οι εξής τέσσερις κατηγορίες διαμεσολαβούντων προσώπων: οι ασφαλιστικοί πράκτορες, οι μεσίτες ασφαλίσεων, οι ασφαλιστικοί σύμβουλοι και οι συντονιστές ασφαλιστικών συμβούλων.

Ο νόμος χαρακτηρίζει επίσης και τις δραστηριότητες ασφαλιστικών υπαλλήλων που φέρουν παραγωγή στην επιχείρηση, ως εργασία ασφαλιστικής διαμεσολαβησης και εξαιρεί από το χαρακτηρισμό της διαμεσολαβησης τις τοποθετήσεις μεταξύ ασφαλιστικών εταιριών.

Όσο αφορά τον ασφαλιστικό υπάλληλο, με το ισχύον καθεστώς, ο χαρακτηρισμός αυτός γίνεται προκειμένου να καλυφθεί από το νόμο η προμήθεια που λαμβάνει, για την παραγωγή που πραγματοποιεί και όχι γιατί ο νόμος αποσκοπεί στο να του προσδώσει πράγματι την έννοια του διαμεσολαβούντα.

Εν τούτης ο νόμος αφιερώνει ελάχιστες διατάξεις στις σχέσεις διαμεσολαβούντων με την ασφαλιστική επιχείρηση και δεν ρυθμίζει θέματα επαγγελματικής συμπεριφοράς.

Ο ίδιος ο νόμος εξαρχής προέβλεψε να εκδώσει Προεδρικό Διάταγμα, για την ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ασφαλιστικών πρακτόρων και παραγωγών ασφαλίσεων (δηλαδή των τότε

προβλεπόμενων διαμεσολαβούντων προσώπων) απέναντι στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και μεταξύ τους, και για την κατάρτιση «κώδικα δεοντολογίας» με παράλληλο καθορισμό των διοικητικών κυρώσεων κατά των παραβατών

2.4.1. Δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Από νομικής πλευράς τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και καθήκοντα των διαμεσολαβούντων προσώπων καθορίζονται στις κατ' ιδίαν συμβάσεις τους με τις ασφαλιστικές εταιρίες ανάλογα με τη κατηγορία διαμεσολαβούντος στα πλαίσια του νόμου 298/1996 που καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ασφαλιστικών πρακτόρων και των παραγωγών ασφαλίσεων.

Οι διαμεσολαβούντες αποτελούν τον συνθετικό κρίκο μεταξύ των ασφαλιστικών εταιριών και του κοινού. Είναι οι άνθρωποι που περνούν στο κοινό το μήνυμα για το τι είναι ασφάλιση και τι στόχους εξυπηρετεί.

Έχουν δε το κύριο βάρος να δημιουργούν αίσθημα σιγουριάς στον πελάτη ότι αγοράζει ένα προϊόν που πραγματικά το έχει ανάγκη, πράγμα το οποίο για να επιτευχθεί θα πρέπει να σέβεται τις επιθυμίες του πελάτη, και να έχει γνώση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του.

2.4.1.1 Υποχρεώσεις - δικαιώματα ασφαλιστικού πράκτορα

Αναλόγως των καθηκόντων και των εξουσιών που παραχωρούνται με την πρακτορική σύμβαση στον ασφαλιστικό πράκτορα κρίνεται το πότε ενεργεί ως αντιπρόσωπος του ασφαλιστή. Έτσι, σε περίπτωση που έχει εξουσίες σύναψης και υπογραφής ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ο πράκτορας ενεργεί ως αντιπρόσωπος του ασφαλιστή.

Σε σχέση με την αντιπροσωπευτική εξουσία του ασφαλιστικού πράκτορα ισχύει ο κανόνας του άρθρου 214 του Αστικού Κώδικα σύμφωνα με τον οποίο ελαττώματα

της βούλησης, η γνώση ή η υπαίτια άγνοια περιστατικών κρίνονται από το πρόσωπο του αντιπροσώπου.

Επίσης η απατηλή παρουσίαση στον πελάτη μιας ασφάλισης θα θεωρηθεί απάτη της ασφαλιστικής επιχείρησης.

Έτσι δεδομένου ότι ο πράκτορας αναπτύσσει δραστηριότητα στο χώρο δράσεως της ασφαλιστικής επιχείρησης, δημιουργείται ευθύνη της επιχείρησης για τις πράξεις του, υπό την προϋπόθεση πάντοτε ότι αυτός ενήργησε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που του έχουν ανατεθεί.

Ο πράκτορας δεν μπορεί να είναι μεσίτης ασφαλίσεων, διευθυντής η εκπρόσωπος ασφαλιστικής επιχείρησης.

Ο πράκτορας φυσικά έχει και υποχρέωση να διοχετεύει, υπεύθυνα, κάθε πληροφορία που μπορεί να συνεκτιμήσει από τον ασφαλιστή στην ανάληψη αλλά και την τιμολόγηση και την έκταση του κινδύνου.

Παράλληλα, βρίσκεται ανάμεσα στον πελάτη και τον ασφαλιστή, διευκολύνοντας και τους δυο, εισπράττοντας και αποδίδοντας τα ασφάλιστρα, διεκπεραιώνοντας και τις τυπικές διαδικασίες κατά την επέλευση του κινδύνου αλλά και την ανανέωση των ασφαλιστηρίων.

2.4.1.2 Ως προς τον Ασφαλιστικό Σύμβουλο

Ο ασφαλιστικός σύμβουλος αντίθετα με τον ασφαλιστικό πράκτορα δεν συμμετέχει ποτέ στη σύναψη ασφαλιστηρίων συμβολαίων και δεν έχει αντιπροσωπευτική εξουσία και ως εκ τούτου η γνώση αυτού δε θεωρείται και γνώση της εταιρείας. Σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του νόμου (αρ.16 παρ.1), ο ασφαλιστικός σύμβουλος δεν έχει δικαίωμα υπογραφής ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ούτε εκπροσώπησης της ασφαλιστικής επιχείρησης. Κάθε δε αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη.

Η σχέση που συνδέει τον ασφαλιστικό σύμβουλο με την ασφαλιστική επιχείρηση χαρακτηρίζεται από το νόμο σύμβαση έργου.

Εξαιρετικά ο νόμος προβλέπει ότι μπορεί να του ανατεθεί το δικαίωμα να μπορεί να εισπράττει ασφάλιστρα από τους πελάτες.

Γενικά τα καθήκοντα του ασφαλιστικού συμβούλου, προσδιορίζονται στην σύμβαση του με την εταιρία και συνήθως είναι καθήκοντα παραγωγής, δηλαδή τρόπο παρουσίασης και πρότασης ασφαλιστικών συμβάσεων καθώς φυσικά και ανεύρεση και προσέγγιση πελατών και διάγνωση την ασφαλιστικών αναγκών τους.

2.4.1.3 Ως προς τον Μεσίτη ασφαλίσεων

Ο Μεσίτης ασφαλίσεων διαφοροποιείται από τις άλλες κατηγορίες διαμεσολαβούντων προσώπων διότι μεσολαβεί κατ εντολή και προς εξυπηρέτηση του πελάτη.

Ως εντολοδόχος του πελάτη ευθύνεται κατ' αρχήν για κάθε πταίσμα και υποχρεούται να φέρει εις πέρας την υπόθεση που του ανατέθηκε.

Η σύμβαση εντολής είναι άτυπη. Εάν όμως αποδεικνύεται εγγράφως, τότε η ευθύνη του Μεσίτη περιορίζεται στη σωστή τήρηση και εφαρμογή των έγγραφων εντολών του πελάτη.

Ο Μεσίτης αν και εντολοδόχος του πελάτη – ασφαλισμένου, όπως προαναφέρθηκε, αμείβεται με προμήθεια που καταβάλλεται από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Για αν λειτουργήσει, ο μεσίτης οφείλει:

Να διαθέτει καθολική εποπτεία του χώρου μέσα στον οποίο εργάζεται και να γνωρίζει τις συνθήκες, τους νόμους και τα έθιμα που διέπουν την αγορά, ώστε να μπορεί να αντιλαμβάνεται σε όλη την έκταση τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο πελάτης του. Κάτι τέτοιο, βέβαια προϋποθέτει ευρύτερη παιδεία, γνώση των πραγμάτων και συνεχή παρακολούθηση των κοινωνικοοικονομικών εξελίξεων του τόπου που ζει.

Να διαθέτει πλατιά και βαθειά ασφαλιστική γνώση με παράλληλη ανακαινιστική ικανότητα και ευρηματικότητα, ώστε να μπορεί να υποδεικνύει τις πιο κατάλληλες και οικονομικά ευνοϊκότερες λύσεις και να εισηγείται μέσω λόγου γνώσεως τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε ασφαλιστικού προβλήματος.

Τέλος θα πρέπει να είναι απόλυτα ενήμερος πάνω στα ασφαλιστικά προϊόντα που προσφέρονται στην αγορά.

2.4.1.4 Ως προς τον Συντονιστή Ασφαλιστικών Συμβούλων.

Σύμφωνα με το νόμο η σχέση που συνδέει τον συντονιστή με τη ασφαλιστική εταιρία είναι σύμβαση έργου και μάλιστα καταρτίζεται εγγράφως. Ο νόμος δεν αποκλείει την ύπαρξη παράλληλης σύμβασης εξαρτημένης εργασίας του συντονιστή ως διευθυντή γραφείου πωλήσεων ασφαλίσεων. Στην περίπτωση αυτή ρητά προβλέπεται ότι η σύμβαση έργου παραμένει ανεξάρτητη και δεν απορροφάτε από τη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.¹⁰

2.5. Προοπτικές και αναβάθμιση του επαγγέλματος.

Από τη σύγκριση των στοιχείων για την ανάπτυξη της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα και τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες προκύπτει ότι ο κλάδος έχει τεράστια περιθώρια ανάπτυξης στη χώρα μας.

Η ανάπτυξη του επαγγέλματος του διαμεσολαβούντος αυξήθηκε κατά τις τελευταίες δυο δεκαετίες κυρίως λόγω της πολυπλοκότητας των καταναλωτικών αναγκών και της προσθήκης των χρηματοοικονομικών προϊόντων και των προγραμμάτων υγείας οι δε προοπτικές διαφαίνονται ακόμα μεγαλύτερες παρά την είσοδο και των εναλλακτικών δικτύων πώλησης.

Η διαμεσολάβηση για την παροχή ασφαλιστικών παροχών δεν είναι προώθηση ασφαλιστικών αγαθών αλλά κάλυψη ανθρώπινων αναγκών. Ο δε διαμεσολαβητής οφείλει να διακατέχεται από ένα αίσθημα ευθύνης προς τον συνάνθρωπο – πελάτη του.

Το Ασφαλιστικό Πρακτορείο και περισσότερο οι Εταιρίες Μεσιτών Ασφαλίσεων που είναι στο σύνολο τους σχεδόν ανώνυμες εταιρίες αποτελούν σήμερα

---

¹⁰ βλέπε : ΕΙΑΣ . ιδιωτική ασφάλιση . κεφαλαίο 3 . βοηθητικά πρόσωπα. Σελ 82.

οργανωμένες επιχειρήσεις με υπαλληλικό προσωπικό και αξιόλογους κύκλους εργασιών που εξασφαλίζουν πολύ καλά εισοδήματα και ένα πολύ καλό μέλλον για τα διαμεσολαβούντα Πρόσωπα.

Η ενωμένη Ευρώπη, οι προκλήσεις της σύγχρονης τεχνολογίας και ο σύγχρονος και ενημερωμένος καταναλωτής καθορίζουν ότι το νέο μοντέλο του διαμεσολαβούντος, που θα επιβιώνει και θα επιτυγχάνει αποτελέσματα, θα είναι εκείνο του διαρκώς εξελισσόμενου επαγγελματία μέσω της κατάλληλης εκπαίδευσης.

Η εκπαίδευση είναι ένα από τα πλέον σημαντικότερα στοιχεία για την αναβάθμιση του επαγγέλματος και που θα προσδιορίζει την καταλληλότητα του ενδιαφερομένου να γίνει διαμεσολαβητής.

Η αγορά, ο καταναλωτής, η Πολιτεία δεν ανέχονται ούτε θα ανέχονται πλέον τους απλά καλούς αλλά θα αναζητούν διαρκώς τους καλύτερους, και έτσι με τη διαρκή εκπαίδευση και σωστή ενημέρωση οι Ασφαλιστικοί Πράκτορες θα επιδιώκουν την αναβάθμιση τους. Η εποπτεία θα έχει σημαντικό ρόλο σε αυτήν την πορεία όπως και ο εκσυγχρονισμός της Νομοθεσίας και η εφαρμογή κανόνων δεοντολογίας στην άσκηση του επαγγέλματος, παράγοντες που τελικά οδηγούν στην αναβάθμιση των προσφερομένων προς τους ασφαλισμένους υπηρεσιών.

Παράλληλα εξασφαλίζεται και το μέλλον του επαγγέλματος.

Σημαντικό βήμα για την αναβάθμιση του επαγγέλματος του διαμεσολαβούντος στη χώρα μας αποτελεί η Υπουργική Απόφαση Κ3- 11087/27.11.2000 με την οποία επιβλήθηκε για την άσκηση του επαγγέλματος του ασφαλιστικού πράκτορα, του ασφαλιστικού συμβούλου, του μεσίτη ασφαλειών και του συντονιστή, πέραν των προβλεπόμενων από τις διατάξεις του ν 1569/85 όπως ισχύει, προϋποθέσεων και η παρακολούθηση ειδικού προγράμματος εκπαίδευσης και η επιτυχής δοκιμασία σε εξετάσεις ενώπιον Τεχνικής Επιτροπής Εκπαίδευσης και Εξετάσεων Διαμεσολαβούντων από τις οποίες εάν τα αποτελέσματα είναι θετικά κρίνεται αν θα μπορέσουν να ασκήσουν το επάγγελμα του διαμεσολαβούντος.¹¹

---

¹¹ βλέπε: ΕΙΑΣ .ιδιωτική ασφάλιση. Κεφ 3 βοηθητικά πρόσωπα , σελ 101.

Όλες αυτές οι αλλαγές θα βοηθήσουν το επάγγελμα του διαμεσολαβούντος να αναβαθμιστεί και να εξασφαλίσει ένα καλύτερο μέλλον για τα άτομα που θα ήθελαν να ασχοληθούν με αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ : Ασφαλιστική σύμβαση και η σύναψη της.

3.1 Έννοια και περιεχόμενο.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.1 ν.2496/1997 (ΑσφΝ): «Με την ασφαλιστική σύμβαση η ασφαλιστική επιχείρηση (ασφαλιστής) αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει, έναντι ασφαλιστρού, στον συμβαλλόμενο της (λήπτη της ασφάλισης) ή σε τρίτον, παροχή (ασφάλισμα) σε χρήμα ή, εφόσον υπάρχει ειδική συμφωνία, άλλη παροχή σε είδος, όταν επέλθει το περιστατικό από το οποίο συμφωνήθηκε να εξαρτάται η υποχρέωσή του (ασφαλιστική περίπτωση)»

Η ασφαλιστική σύμβαση είναι η σύμβαση εκείνη, κατά την οποία ο ασφαλιστής παρέχει ασφαλιστική προστασία (ανάληψη του κινδύνου) έναντι ασφαλιστρού.

3.1.1 στοιχεία της ασφαλιστικής σύμβασης

Στην παρ. 2 του άρθρου 1 ν. 2496 αναγράφονται τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στην ασφαλιστική σύμβαση.

Πιο συγκεκριμένα: Τα στοιχεία των συμβαλλομένων και του δικαιούχου του ασφαλίματος, αν αυτός είναι διαφορετικό πρόσωπο, η διάρκεια της ασφαλιστικής κάλυψης, το πρόσωπο ή το αντικείμενο και η χρηματική αξία του ή η περιουσία που απειλούνται ή σχετίζονται με την επέλευση του κινδύνου, το είδος των κινδύνων (ασφαλιστικοί κίνδυνοι), το τυχόν ανώτατο όριο ευθύνης του ασφαλιστή

(ασφαλιστικό ποσό) , οι τυχόν εξαιρέσεις κάλυψης το ασφάλιστρο και το εφαρμοστέο δίκαιο, αν αυτό δεν είναι το ελληνικό.¹²

3.2 Νομική φύση της ασφαλιστικής σύμβασης.

Η ασφαλιστική σύμβαση είναι ενοχική, αμοτεροβαρής, συνεναιτική, διαρκής, προσχώρησης και εμπορική σύμβαση.

Είναι σύμβαση

Η συμφωνία για ασφάλιση είναι συναινετική συμφωνία (δηλαδή σύμβαση) και καταρτίζεται με τη σύμπτωση της βούλησης των συμβαλομένων¹³

3.2.2 Ενοχική σύμβαση.

Ο λήπτης της ασφάλισης έχει ενοχική αξίωση να ζητήσει την παροχή του ασφαλιστή (την ασφαλιστική προστασία που συνιστάται στην ανάληψη του κινδύνου) και ο ασφαλιστής διατηρεί και αυτός ενοχική αξίωση για την είσπραξη των ασφαλίστρον από τον λήπτη της ασφάλισης.

3.2.3 Αμοτεροβαρείς σύμβαση.

Η ασφάλιση είναι αμοτεροβαρής¹⁴, δηλαδή όπως ο λήπτης της ασφαλίσει υποχρεώνεται να καταβάλει ένα συγκεκριμένο ασφάλιστρο, έτσι και ο ασφαλιστής οφείλει πάντοτε παροχή είτε έχει είτε δεν έχει απέλθει η ασφαλιστική περίπτωση στον

---

¹² βλέπε : δίκαιο ιδιωτικής ασφάλισης . Γιάννης Ε.Βελετζας . μέρος πρώτο ασφαλιστική σύμβαση. Τμήμα πρώτο – γενικές διατάξεις .Στοιχεία ασφαλιστικής σύμβασης.

¹³ Εφ.Πατρ 165/1981 ΕΕμπΔ 1982.90 = ΑΝ 1981.497.

¹⁴ Ι.Ροκκας , αρ. 96 χατζηγάγιος , σελ 35. δίκαιο ιδιωτικής ασφάλισης δεύτερη έκδοση , Γιάννης Ε. Βέλετζας. Γενικές διατάξεις , τμήμα πρώτο , νομική φύση της ασφαλιστικής σύμβασης, σελ 46.

λήπτη της ασφάλισης. Όταν απέλθει, οφείλει το ασφάλισμα. Επίσης καθ' όλη την διάρκεια της ασφάλισης πρέπει να καλύπτει τον κίνδυνο.

3.2.4 Σύμβαση προσχώρησης.

Η ασφαλιστική σύμβαση είναι σύμβαση προσχώρησης¹⁵, διότι ο ασφαλιστής έχει εκ των προτέρων διαμορφώσει τους όρους της σύμβασης του λήπτη της ασφάλισης είτε τους αποδέχεται και συνάπτεται η σύμβαση, είτε όχι, οπότε η σύμβαση δεν συνάπτεται.

3.2.5 Διαρκής σύμβαση.

Η παροχή του ασφαλιστή διαρκεί κατ' αρχην όσο η διάρκεια της ασφάλισης. Η παροχή του ασφαλιστή δε συνιστάται μόνο στην πληρωμή του ασφαλίματος αν και όταν απέλθει η ασφαλιστική περίπτωση, αλλά και στην υπόσχεση που δίδει καθ' όλη τη διάρκεια της ασφάλισης, ότι θα καταβάλει ασφάλισμα σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου (ανάληψη κινδύνου)

3.2.6 Είναι συναινετική σύμβαση.

Η ασφαλιστική σύμβαση είναι συναινετική καθώς καταρτίζεται με απλή συναίνεση από το χρονικό σημείο που ο ασφαλιστής αποδέχεται την αίτηση για ασφάλιση.

3.3 Υποχρεώσεις των μερών κατά την σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης.

Από την στιγμή της σύναψης της ασφαλιστικής σύμβασης τα μέλη της δηλαδή ο ασφαλιστής και ο λήπτης της ασφάλισης πρέπει να τηρούν κάποιες υποχρεώσεις ώστε να υπάρξει καλή συνεργασία μέχρι την περίοδο λήξης της ασφάλισης.

---

¹⁵ Ι.Ροκκας, αρ. 97 Χατζηγάγιος, σελ 35. δίκαιο ιδιωτικής ασφάλισης δεύτερη έκδοση, Γιάννης Ε. Βέλεντζας. Γενικές διατάξεις, τμήμα πρώτο, νομική φύση της ασφαλιστικής σύμβασης, σελ. 48.

3.3.1. Υποχρεώσεις ασφαλιστή και οι συνέπειες παραβίασης.

Πριν τη σύναψη της σύμβασης, ο ασφαλιστής οφείλει να παραδώσει στον λήπτη της ασφάλισης τις πληροφορίες που προβλέπει το ν.δ. 400/1970 και οι οποίες περιλαμβάνουν τα σημαντικά εκείνα στοιχεία που οδηγούν τον λήπτη της ασφάλισης στο να αποκτήσει μια εικόνα της υπηρεσίας που θα λάβει.

Συγκεκριμένα επιβάλλεται η υποχρέωση πριν από τη σύναψη της σύμβασης να ενημερώνεται εγγράφως ο ασφαλισμένος για βασικά στοιχεία αυτής.

Προκειμένου για τις ασφαλίσεις ζημιών, το περιεχόμενο της πληροφόρησης είναι περιορισμένο αφού αρκεί οι πληροφορίες που δίδονται στον ασφαλισμένο να αφορούν: την διεύθυνση της ασφαλιστικής εταιρίας που θα εκδώσει το ασφαλιστήριο, το εφαρμοστέο δίκαιο καθώς και τον τρόπο και χρόνο διευθέτησης των έγγραφων παραπόνων των ασφαλισμένων.

Διαφορετική ρύθμιση ισχύει για τις ασφαλίσεις ζωής όπου το περιεχόμενο του εντύπου πληροφοριών είναι εκτεταμένο, ρυθμίζεται λεπτομερώς και πρέπει να περιλαμβάνει:

Επίσης στοιχεία ταυτότητας της επιχείρησης, περιγραφή των παρερχόμενων καλύψεων κύριας και συμπληρωματικής ασφάλισης, τρόπο καταγγελίας της σύμβασης, λεπτομέρειες για το χρόνο καταβολής των ασφαλιστρών τόσο της κυριας όσο και των συμπληρωματικών καλύψεων, τρόπο υπολογισμού και διανομής της συμμετοχής στα κέρδη ή την υπεραποδοση των μαθηματικών αποθεμάτων, πληροφορίες για τα ασφάλιστρα, πληροφορίες για την έναρξη ισχύος των καλύψεων κ.τ.λ.

3.3.1.1 Συνέπειες παράβασης υποχρεώσεων ασφαλιστή.

Αρχικά, με την παράλειψη ανακοίνωσης πληροφοριών: παρέχεται δικαίωμα εναντίωσης στον λήπτη της ασφάλισης. Αν το δικαίωμα ασκηθεί, επέρχεται ακύρωση της σύμβασης

Ασκείται γραπτά εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την παράδοση του ασφαλιστηρίου

Η προθεσμία δεν αρχίζει αν ο ασφαλιστής παρέβηκε μία ή και τις δύο από τις πρόσθετες υποχρεώσεις του (ενημέρωση και παράδοση υποδείγματος εναντίωσης)

Σε κάθε περίπτωση, δεν ασκείται μετά την πάροδο δέκα (10) μηνών από την πληρωμή του πρώτου ασφαλιστήριου.

Παραίτηση από το δικαίωμα εναντίωσης μπορεί να συμφωνηθεί όταν μετά από αίτηση του λήπτη της ασφάλισης η ασφαλιστική κάλυψη παρέχεται άμεσα.

3.3.2. Υποχρεώσεις του λήπτη της ασφάλισης και οι συνέπειες παραβίασης.

Στην παρ. 2 του άρθρου 9 ν. 2496 καταγράφονται οι υποχρεώσεις του λήπτη της ασφάλισης και του ασφαλισμένου.

Πιο συγκεκριμένα, στην παρ 2 ορίζεται ότι: τον λήπτη της ασφάλισης βαρύνουν όλες οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την ασφαλιστική σύμβαση, εκτός από εκείνες που από τη φύση τους πρέπει να εκπληρωθούν από τον ασφαλισμένο. Ο ασφαλισμένος έχει τις ίδιες υποχρεώσεις με τον λήπτη της ασφάλισης, εφόσον έχει λάβει γνώση της σύμβασης και έχει τη δυνατότητα να τις εκπληρώσει.

Ο λήπτης της ασφάλισης έχει την υποχρέωση να δηλώσει στον ασφαλιστή κάθε στοιχείο ή περιστατικό που γνωρίζει, το οποίο είναι αντικειμενικά ουσιώδες για την εκτίμηση του κινδύνου καθώς και την υποχρέωση απάντησης κάθε ερώτησης που θα του υποβάλει ο ασφαλιστής, για να εκτιμήσει πιο αποτελεσματικά το κίνδυνο.

Επίσης, στοιχεία και περιστατικά για τα οποία ο ασφαλιστής έθεσε γραπτές ερωτήσεις τεκμαίρετε ότι είναι τα μόνα τα οποία επηρεάζουν την εκτίμηση και αποδοχή κινδύνου.

Κατά τη διάρκεια της σύμβασης ο λήπτης υποχρεούται να δηλώσει στον ασφαλιστή μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τότε που περιέλθε σε γνώση του κάθε στοιχείο

ή περιστατικό που μπορεί να επιφέρει σημαντική επίταση του κινδύνου, σε βαθμό που αν ο ασφαλιστής το γνώριζε δεν θα είχε συνάψει την ασφάλεια ή θα την είχε συνάψει με διαφορετικούς όρους.

Σε κάθε ασφαλιστική σύμβαση, ο λήπτης της ασφάλισης έχει την υποχρέωση να καταβάλει το ασφαλιστρο σε μετρητά είτε εφάπαξ είτε με τμηματικές καταβολές. Το καθήκον πληρωμής του ασφαλιστρο είναι καθαρά νομική υποχρέωση και όχι ασφαλιστικό βάρος. Η ασφαλιστική κάλυψη δεν αρχίζει πριν την καταβολή του εφάπαξ ασφαλιστρο ή της πρώτης δόσης της τμηματικής καταβολής, εκτός αν προκύπτει διαφορετικά από την ασφαλιστική σύμβαση από τις περιστάσεις. Η καθυστέρηση της καταβολής ληξιπρόθεσμης δόσης ασφαλιστρο, δίνει το δικαίωμα στον ασφαλιστή να καταγγείλει την σύμβαση. Η καταγγελία γίνεται με γραπτή δήλωση στον λήπτη της ασφάλισης, στην οποία γνωστοποιείται ότι η καθυστέρηση καταβολής ασφαλιστρο θα επιφέρει, μετά πάροδο ενός (1) μηνός από την κοινοποίηση της δήλωσης, τη λύση της σύμβασης.

Αν ο ασφαλιστικός κίνδυνος μειώθηκε ουσιαστικά ο λήπτης της ασφάλισης μπορεί να ζητήσει αντίστοιχη μείωση του ασφαλιστρο. Αν ο ασφαλιστής αρνηθεί τη μείωση ο λήπτης της ασφάλισης μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση για το υπόλοιπο διάστημα.

Κατά το άρθρο 7 παρ. 1 ν.2496/1997 και το άρθρο ΚΙΝΔ, ο λήπτης της ασφάλισης υποχρεούται εντός (8) ημερών από τότε που έλαβε γνώση της επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης να ειδοποιήσει τον ασφαλιστή. Ο λήπτης της ασφάλισης δεν μπορεί να ισχυρισθεί ότι δεν γνώριζε την επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης, αν τούτο οφείλεται σε βαριά του αμέλεια. Τα άρθρα αυτά θεσπιστήκαν για την προστασία των συμφερόντων του ασφαλιστή. Πραγματικά, ο ασφαλιστής έχει συμφέρον να γνωρίζει τις σχετικές ειδήσεις, γιατί έτσι μπορεί να δώσει σχετικές οδηγίες για την αποφυγή παραπέρα ζημιών και τη μείωση των ζημιών που βρίσκονται στο στάδιο της πραγματοποιήσεως.

Επίσης ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 4 εδ.β και γ, αν ο ασφαλιστής κηρύχθηκε σε πτώχευση ή αν

απαγορεύτηκε η ελεύθερη διάθεση μέρους ή του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων.¹⁸

Τέλος πρέπει να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να μειώνει την πιθανότητα να συμβεί η ζημιά και να ακολουθεί τις οδηγίες του ασφαλιστή.

3.3.2.1 Συνέπειες παράβασης υποχρεώσεων λήπτη ασφάλισης.

Η έλλειψη υπαιτιότητας: δικαίωμα ασφαλιστή να καταγγείλει τη σύμβαση ή να ζητήσει την τροποποίησή της μέσα σε ένα (1) μήνα από την εκ μέρους του γνώση του στοιχείου ή περιστατικού. Η πρόταση τροποποίησης τρέπεται σε καταγγελία αν μέσα σε ένα (1) μήνα δεν γίνει δεκτή και αυτό αναφέρεται στο έγγραφο της πρότασης. Η καταγγελία επιφέρει αποτελέσματα μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από την λήψης της.

Η αμέλεια του λήπτη της ασφάλισης: δίνει δικαίωμα στον ασφαλιστή να καταγγείλει τη σύμβαση ή να ζητήσει την τροποποίησή της μέσα σε ένα (1) μήνα από την εκ μέρους του γνώση του στοιχείου ή περιστατικού. Η πρόταση τροποποίησης τρέπεται σε καταγγελία αν μέσα σε ένα (1) μήνα δεν γίνει δεκτή και αυτό αναφέρεται στο έγγραφο της πρότασης. Η καταγγελία επιφέρει αποτελέσματα μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από την λήψης της

Αν επέλθει η ασφαλιστική περίπτωση πριν την τροποποίηση της σύμβασης ή πριν η καταγγελία επιφέρει τα αποτελέσματά της, το ασφάλισμα μειώνεται κατά το λόγο του ασφαλιστρού που έχει καθορισθεί προς το ασφάλιστρο που θα είχε καθορισθεί αν δεν υπήρχε η παράβαση

Δόλος λήπτη ασφάλισης: δικαίωμα ασφαλιστή να καταγγείλει τη σύμβαση μέσα σε ένα (1) μήνα από την εκ μέρους του γνώση του στοιχείου ή περιστατικού. Η καταγγελία επιφέρει αποτελέσματα άμεσα με την λήψης της.

Αν επέλθει η ασφαλιστική περίπτωση εντός αυτής της προθεσμίας, ο ασφαλιστής απαλλάσσεται της υποχρέωσής του προς καταβολή του ασφαλίματος

---

¹⁸ βλέπε: ασφαλιστικό δίκαιο , Βασιλείου Δ. Κιάντου , μέρος β΄ :γενικές γνώσεις , κεφ Δ : υποχρεώσεις και ασφαλιστικά βάρη.

Στις ασφαλίσσεις ζωής και ασθενειών, οι συνέπειες της παράβασης του λήπτη της ασφάλισης επέρχονται μόνο σε περίπτωση δόλου.

3.4.3 Έναρξη και διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης.

Ο χρόνος έχει για την ασφάλιση ιδιαίτερη σημασία, καθοριστική σε μεγάλο βαθμό για τις παροχές των μερών, αυτό και η διάρκεια της ασφαλιστικής κάλυψης αποτελεί ένα από τα ελάχιστα στοιχεία που αναφέρονται υποχρεωτικά στο ασφαλιστήριο.

3.4.3.1 έναρξη της ασφαλιστικής σύμβασης.

Η έναρξη της ασφάλισης διακρίνεται σε τυπική και ουσιαστική και τεχνική.

Τυπική έναρξη είναι το χρονικό σημείο της κατάρτισης της ασφαλιστικής σύμβασης, δηλαδή ανάγεται στο χρόνο που επήλθε συμφωνία μεταξύ ασφαλιστή και αυτού που ζητάει την ασφάλιση και αναγράφεται ως χρόνος έκδοσης του ασφαλιστηρίου. Κατά κανόνα αρκεί η αίτηση ασφάλισης να έγινε αποδεκτή από τον ασφαλιστή.

Ουσιαστική έναρξη είναι το χρονικό σημείο από το οποίο ο ασφαλιστής αρχίζει να φέρει τον κίνδυνο.

Τεχνική έναρξη της ασφάλισης είναι ο χρόνος που αρχίζει ο υπολογισμός του ασφαλίστρου.

Η τεχνική έναρξη της ασφάλισης συμπίπτει συνήθως με την τυπική και την ουσιαστική, όταν ο ασφαλιστής φέρει τον κίνδυνο από την κατάρτιση της σύμβασης και συμπίπτει μόνο με την ουσιαστική όταν ο ασφαλιστής φέρει τον κίνδυνο από χρονικό σημείο διάφορο της κατάρτισης της σύμβασης.

Η ασφαλιστική περίοδος μπορεί με ρητή συμφωνία των μερών, να αρχίζει πριν την κατάρτιση της σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή, αν ο ασφαλιστικός κίνδυνος είχε απέλθει κατά το χρονικό διάστημα μετά την έναρξη της ασφάλισης και πριν την κατάρτιση της, η ασφάλιση είναι έγκυρη, εφόσον κατά την κατάρτιση της σύμβασης τα ενδιαφέροντα μέρη αγνοούσαν ότι είχε επέλθει ο κίνδυνος.

3.4.3.2 ασφαλιστική περίοδος και διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης.

Ασφαλιστική περίοδος είναι η χρονική μονάδα για την οποία υπολογίζεται ένα ασφάλιστρο.

Η έννοια της ασφαλιστικής περιόδου οριοθετείτε στο άρθρο 8 παρ.6 ν.2496, ως εξής: ως ασφαλιστική περίοδος νοείται η διάρκεια του ενός (1) έτους, εκτός αν ο υπολογισμός των ασφαλιστρών έχει υπολογισθεί για μικρότερο διάστημα, οπότε νοείται το διάστημα αυτό.

Ο τύπος υπολογισμού της χρονικής διάρκειας της ασφάλισης μπορεί να είναι πολλών ειδών. Έτσι λ.χ. η χρονική διάρκεια μπορεί να ορίζεται ημερολογιακά, ακόμη και με την ώρα, ή να καθορίζεται από το νόμο ή από τη σύμβαση σε ανάρτηση με αλλά γνωστά γεγονότα ή χρονικά σημεία.¹⁹

3.4.6 Λήξη της ασφαλιστικής σύμβασης.

Η ασφαλιστική σύμβαση εφόσον έχει συμφωνηθεί για συγκεκριμένο χρόνο, λύεται με την πάροδο του χρόνου αυτού, εκτός και αν συμφωνηθεί σιωπηρή παράταση της.

Η σιωπηρή παράταση δεν μπορεί να συμφωνηθεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους.

Σε περίπτωση που έχει συμφωνηθεί για αόριστο χρόνο (διαρκής ασφάλιση) η σύμβαση λύεται με καταγγελία στο τέλος της ασφαλιστικής περιόδου. Η προθεσμία του δικαιώματος καταγγελίας δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός μηνός ούτε μεγαλύτερη των τριών μηνών.

Στις ασφαλίσεις ζημιών που έχουν διάρκεια μεγαλύτερης του ενός έτους και στις ασφαλίσεις προσώπων, ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση εντός (14) δεκατεσσάρων ημερών από την παράδοση του ασφαλιστηρίου.

Η ασφαλιστική σύμβαση λύεται με καταγγελία σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των άρθρων 3,4,5 παρ. 1,6 και 12 του παρόντος νόμου.

---

¹⁹ βλέπε : δίκαιο ιδιωτικής ασφάλισης . Γιάννης Ε. Βέλεντζας. δεύτερη έκδοση. Μέρος πρώτο – ασφαλιστική σύμβαση. Τμήμα πρώτο – γενικές διατάξεις. Παρ. 8.διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης.

Ο λήπτης της ασφάλισης δικαιούται επίσης να καταγγείλει την σύμβαση αν ο ασφαλιστής κυρηχθηκε σε πτώχευση ή αν απαγορεύτηκε η ελεύθερη διάθεση μέρους ή του συνόλου των περιουσιακών του στοιχείων.

τέλος η λήξη της ασφαλιστικής σύμβασης μπορεί να γίνει από τον ασφαλιστή ή από τον λήπτη της ασφάλισης, σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου, αν έχει συμφωνηθεί από την σύναψη της.

Ως ασφαλιστική περίοδος νοείται η διάρκεια ενός (1) έτους εκτός αν ο υπολογισμός των ασφαλίσεων έχει υπολογισθεί για μικρότερο διάστημα, οπότε νοείται το διάστημα αυτό.²⁰

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ :Ρόλος τους και αστική ευθύνη

4.1. Ειδικότερα οι υποχρεώσεις των διαμεσολαβούντων προσώπων

Τα διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα υποχρεούνται να έχουν συγκεκριμένες γνώσεις και επαγγελματικά προσόντα, σύμφωνα με το νόμο και να τηρούν κάποιες υποχρεώσεις απέναντι στους ασφαλισμένους για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους.

4.1.1 Πριν τη σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης

Η πρόσβαση στο επαγγελματικό δίκαιο των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών εξαρτάται πλέον από την πλήρωση συγκεκριμένων προϋποθέσεων, το ειδικότερο περιεχόμενο των οποίων καθορίζεται από τη χώρα προέλευσης. Σύμφωνα με την οδηγία 2002/92/ΕΚ τα κράτη – μέλη δεν θα πρέπει να απαιτούν τις ίδιες επαγγελματικές γνώσεις και ικανότητες από όλους ανεξάρτητα τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές, αλλά έχουν την δυνατότητα να τις διαφοροποιήσουν ανάλογα με τη δραστηριότητα του ασφαλιστικού διαμεσολαβητή και τα διατιθέμενα από αυτόν

---

²⁰ Ασφαλιστική σύμβαση , τροποποιήσεις της νομοθεσίας για την ιδιωτική ασφάλιση και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 87/τ.Α'/16.5.1997). Μέρος πρώτο ασφαλιστική σύμβαση. Άρθρο 8.

προϊόντα, ιδίως εάν ο διαμεσολαβητής ασκεί δραστηριότητα άλλη από την ασφαλιστική διαμεσολαβητή.

Τα προσόντα αναφέρονται συμφωνά με την οδηγία και το ΠΔ 190/2006 στην ικανότητα άσκησης του επαγγέλματος, καταλληλότητα, φερεγγυότητα και καλή φήμη. Μόνο εφόσον πληρούνται αυτά μπορούν να εγγραφούν στο μητρώο Επαγγελματικών επιμελητηρίων ή των Επαγγελματικών τμημάτων των Ενιαίων Επιμελητηρίων στην περιφέρεια των οποίων αυτοί έχουν έδρα.²¹

Όσον αφορά τα κριτήρια της καταλληλότητας, ικανότητας και καλής φήμης τόσο οι ασφαλιστικοί όσο και οι αντασφαλιστικοί διαμεσολαβητές θα πρέπει να κατέχουν επαρκείς, γενικές εμπορικές και επαγγελματικές γνώσεις και ικανότητες. Εφόσον πρόκειται για ασφαλιστικό σύμβουλο ή συντονιστή ασφαλιστικών συμβούλων, τότε θα πρέπει να πληρούνται οι εκ του άρθρου 4 παρ. 1 στοιχ.Α του ΠΔ 190/2006 προβλεπόμενες προϋποθέσεις (απολυτήριο λυκείου, ποινικό μητρώο, πιστοποιητικά περί μη πτώχευσης, περί μη υποβολής σε στερητική ή επικουρική δικαστική συμπαράσταση, έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύονται οι εμπορικές ή επαγγελματικές γνώσεις.)²².

Οι ίδιες προϋποθέσεις σε σχέση με τα παραπάνω κριτήρια ισχύουν και για τον ασφαλιστικό πράκτορα και για τον μεσίτη ασφαλίσεων, με την διαφορά ότι οι τελευταίοι για να εγγραφούν στο μητρώο των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών θα πρέπει να προσκομίσουν επιπλέον έγγραφα με τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχουν ασκήσει τις αναφερόμενες στο άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ Ββ) i και ii δραστηριότητες (δηλαδή να έχουν εργασθεί για 4 έτη στην διεύθυνση επιχείρησης ασφαλιστικής διαμεσολαβησης ή ως υπάλληλοι σε επιχείρηση ασφαλιστικής διαμεσολαβητής στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό ή τρία έτη στις ως άνω δραστηριότητες, εφόσον έχουν πτυχίο ημεδαπής ή ισοτίμου της αλλοδαπής ή έχει εργασθεί ως ανεξάρτητος επαγγελματίας αν έχει μεταπτυχιακή εκπαίδευση ενός έτους σε ασφαλιστικά θέματα ή έχει διατελέσει επί δυο χρονιά ως νόμιμος αντιπρόσωπος ή εκπρόσωπος ή διαχειριστής εταιρίας που είναι μόνιμος αντιπρόσωπος αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης στην Ελλάδα ή γενικός διευθυντής ασφαλιστικής επιχείρησης).

---

²¹ βλέπε: η ενσωμάτωση της οδηγίας 2002/92/EK σχετικά με την ασφαλιστική διαμεσολαβηση στο ελληνικό δίκαιο. Νικολάου Βερβεσου. Κανόνες πρόσβασης στο επαγγελματικό δίκαιο των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών.

²² Με την ΥΑ Κ3-8010 // 8.8.2007 (ΦΕΚ Β'1600 /17.8.2007) καθορίζονται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις – εξετάσεις που αποδεικνύουν την εμπειρία τις ικανότητες και τις γενικές και επαγγελματικές γνώσεις των διαμεσολαβητών στην ασφάλιση.

Όσον αφορά την φερεγγυότητα των διαμεσολαβούντων προσώπων είναι μια διάταξη που προβλέπει ότι ο πελάτης καταβάλλοντας το ασφαλιστρο στον διαμεσολαβητή, είναι σαν να το καταβάλει στην ασφαλιστική επιχείρηση. Η δε αποζημίωση μόνο όταν καταβληθεί πραγματικά στον πελάτη θεωρείται ότι έχει καταβληθεί.

Επίσης σύμφωνα με τον Κώδικα δεοντολογίας θα πρέπει να ερευνούν και να αναλύουν τις ανάγκες των πελατών τους και να προτείνουν το πλέον κατάλληλο για τις ανάγκες του πελάτη ασφαλιστήριο συμβόλαιο, δεδομένου μάλιστα ότι ο πελάτης κατά πρώτον εμπιστεύεται τον διαμεσολαβητή, να εξηγούν τους όρους της προτεινομένης κάλυψης, να βοηθούν κατά το προπαρασκευαστικό στάδιο της σύναψης της σύμβασης και να ενημερώνουν τον πελάτη για την έκδοση του συμβόλαιου, να εξηγούν τους ορους του συμβολαίου στον πελάτη, δηλαδή να του παρέχουν πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 13 του ΠΔ που ως σκοπό έχουν την προστασία του ασφαλισμένου ως καταναλωτή. Η παροχή πληροφοριών από τον ασφαλιστικό διαμεσολαβητή έχει ιδιαίτερη σημασία για τον ασφαλισμένο καταναλωτή καθώς πληροφορείται όχι μόνο για την έννομη θέση του ασφαλιστικού διαμεσολαβητή, εάν αυτός είναι αντιπρόσωπος ή μεσίτης, αλλά και για το ασφαλιστικό προϊόν που του προσφέρεται πριν αναλάβει οποιαδήποτε δέσμευση με τη σύναψη ασφαλιστικής σύμβασης. Το διαμεσολαβών πρόσωπο θα πρέπει να αναλύει τις ανάγκες και απαιτήσεις του πελάτη βάσει ιδίως των πληροφοριών τις οποίες παρέσχε ο πελάτης και να αιτιολογεί την προτεινομένη από αυτόν συμβουλή σε σχέση με συγκεκριμένο ασφαλιστικό προϊόν. Κάθε δε πληροφορία από τις προαναφερόμενες θα πρέπει να δίδεται γραπτώς ή επί σταθερού εναποθέματος (πχ δισκέτες, CD-ROM, DVD) διαθέσιμου και προσιτού στον πελάτη, με σαφήνεια και ακρίβεια, ώστε να είναι κατανοητή από τον τελευταίο²⁴. Ακόμα όσο αφορά την πληροφόρηση του ασφαλισμένου από τον ασφαλιστή κατά τη σύναψη, τροποποίηση ή ανανέωση της ασφαλιστικής σύμβασης, η πληροφόρηση όσο αφορά το πρόσωπο του διαμεσολαβούντος προσώπου θα πρέπει να περιέχει στοιχεία της ταυτότητας και της διεύθυνσης του, το μητρώο το οποίο είναι εγγεγραμμένος και τα μέσα για την

---

²⁴ βλέπε: οι νέες ρυθμίσεις του Προεδρικού Διατάγματος 190/2006, για την προσαρμογή στην οδηγία 2002/92/EK σχετικά με την ασφαλιστική διαμεσολαβηση και οι μεταβολές στο υφιστάμενο καθεστώς του ν.1569/1985. της Μαργαρίτας Αντωνακη, της Ένας βαρουχακη και της Κελλυς Χατζηδημητρίου. κεφ 10 – νέες υποχρεώσεις των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών.

εξακρίβωση της εγράφης του ,οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση συμμετοχή του που υπερβαίνει το 10% των δικαιωμάτων ψήφου ή του κεφαλαίου συγκεκριμένης ασφαλιστικής επιχείρησης και τις διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 10 οι οποίες επιτρέπουν στους ασφαλισμένους να υποβάλουν καταγγελίες για τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές και ενδεχόμενος για τις εξώδικες διαδικασίες καταγγελίας και προσφυγής που αναφέρονται στο άρθρο 11.

Πολύ βασικό ζήτημα που αφορά όλες τις μορφές των διαμεσολαβούντων είναι ότι από την στιγμή που αρχίζει η συζήτηση για μια κάλυψη μέχρι και την έκδοση του συμβολαίου είναι η συμβουλή τους στην κατάλληλη διατύπωση της πρότασης δηλαδή στην συμπλήρωση της Αίτησης προς ασφάλιση. Στο σημείο αυτό η ευθύνη του διαμεσολαβούντος είναι μεγάλη.

4.1.2 Κατά τη λειτουργία και τη λήξη της

Κατά τη λειτουργία της ασφαλιστικής σύμβασης τα διαμεσολαβούντα πρόσωπα θα πρέπει να υπενθυμίζουν στους ασφαλισμένους την ανάγκη ανανέωσης της κάλυψης κατά τη λήξη του συμβολαίου, και να παρέχουν κάθε δυνατή βοήθεια στους ασφαλισμένους σε περίπτωση επέλευση του κινδύνου. Πολύ σημαντικό είναι να αποφεύγουν αντιδεοντολογικές γενικά συμπεριφορές (πχ απατηλή παρουσίαση μιας κάλυψης και παροχών , μεταφορά ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε βάρος του πελάτη), να τηρούν τις υποχρεώσεις που ανακύπτουν από τη νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των πελατών τους. Φυσικά θα πρέπει να παρέχουν σχολαστικά τις αναγκαίες πληροφορίες στην ασφαλιστική εταιρία για την ορθή εκτίμηση και αποδοχή του κινδύνου με συνέπεια την αποφυγή δυσάρεστων καθυστερήσεων σε βάρος όλων των εμπλεκομένων.²⁵

Επίσης θα πρέπει να φροντίζουν για τη έγκαιρη απόδοση των εισπραχθέντων ασφαλιστρών στην ασφαλιστική επιχείρηση.

---

²⁵ βλέπε : ιδιωτική ασφάλιση ΕΙΑΣ. Κεφ 3 – βοηθητικά πρόσωπα – της Άννας Κωνσταντίνου – 3.4 το νομικό πλαίσιο των διαμεσολαβούντων.

Οι συνέπειες σε περίπτωση ελλείψεων στοιχείων ουσιωδών για την εκτίμηση του κινδύνου ή ανακριβών δηλώσεων είναι εξαιρετικά σοβαρές και σε βάρος τόσο του διαμεσολαβούντος όσο και του ασφαλισμένου πελάτη. Οι συνέπειες αυτές μπορούν να φτάσουν μέχρι το σημείο να θεωρηθεί μια ασφάλιση ανίσχυρη.(πχ σε περίπτωση υπερασφάλισης, κατά το ποσό που υπερβαίνει την αξία των ασφαλισθέντων πραγμάτων) ή να αποθέσει ο ασφαλισμένος το δικαίωμα του προς αποζημίωση όπως πχ σε περίπτωση που δεν δηλώθηκε ουσιώδες για την εκτίμηση του κινδύνου περιστατικό.

4.2. Η αναγκαιότητα της ασφάλισης της αστικής τους ευθύνης.

Η ασφάλιση επαγγελματικής αστικής ευθύνης καλύπτει την εκ του νόμου αστική ευθύνη του Φορέα Παροχής Υπηρεσιών (φυσικό πρόσωπο ή εταιρία)και των υπαλλήλων ή αποκλειστικών υπαλλήλων, για ζημιογόνες συνέπειες από λάθος ή και παράληψη κατά την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας. Η ασφάλιση αποζημιώνει για σωματικές βλάβες ή για θάνατο τρίτων, άμμεσες και έμμεσες χρηματικές αποζημιώσεις. Επίσης προσφέρει νομική υποστήριξη και δικαστικά έξοδα που συνδέονται με αξίωση εις βάρος του ασφαλισμένου. Το ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης ανανεώνεται ετησίως.²⁶

Πρόκειται για μια από τις σημαντικότερες νέες απαιτήσεις που επιβάλει στην οδηγία 2002 το ΠΔ 190/2006 κατ'επιλογην της κοινοτικής οδηγίας.

Βάση αυτής εισάγεται για πρώτη φορά ο θεσμός της υποχρεωτικής ασφαλιστής επαγγελματικής αστικής ευθύνης των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών. Έτσι αποτελεί εφεξής ένα επιπρόσθετο προαπαιτούμενο της εγγραφής στο μητρώο η προσκόμιση εγγράφου από το οποίο να αποδεικνύεται ότι ο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής έχει συνάψει ασφάλιση επαγγελματικής αστικής ευθύνης για το σύνολο του εδάφους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου οποιασδήποτε άλλης σύμβασης ανάλογης εγγυησης της αστικής του ευθύνης για ασφαλιστικό ποσό 1.000.000 € ανά απαίτηση και 1.500.000 € κατ' έτος για όλες τις απαιτήσεις. Τα προαναφερόμενα ποσά , σύμφωνα με το ΠΔ αναπροσαρμόζονται ανά πενταετία με απόφαση του αρμοδίου υπουργού.

---

²⁶ βλέπε : www.iok.gr/documents/ProfLiabilityInsurance_GKoutinas.pdf

Η υποχρέωση του μεσίτη για δέσμευση περιουσίας ύψους 200.000 € που επέβαλε ο ν.1569/1985, παύει να ισχύει στο μέτρο που η γενική υποχρέωση ασφάλισης της αστικής επαγγελματικής ευθύνης αφορά και τη συγκεκριμένη κατηγορία ασφαλιστικού διαμεσολαβητή.

Εξαίρεση από την υποχρέωση ασφάλισης προβλέπεται μόνο εάν η ασφαλιστική επιχείρηση ή άλλη επιχείρηση επ'ονοματι της οποίας ο διαμεσολαβητής ενεργεί ή από την οποία έχει εξουσιοδοτηθεί να ενεργεί έχει παράσχει την εν λόγω ασφάλιση ή έχει αναλάβει πλήρως την ευθύνη για τις ενέργειες του.

Τέλος να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την πρόταση Οδηγίας του Ευρωκοινοβουλίου (20.04.04), COM (04) 317 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων , αρθ.9, θα πρέπει μελλοντικά, ο διαμεσολαβών να παρέχει πληροφορίες στους εντολείς του κατά τόπο ευκρινή κατανοητό για ένα καταναλωτή σχετικά με την κατά νόμο ασφαλιστική κάλυψη της επαγγελματικής του ευθύνης (δηλ. να δηλώνει τα αναγκαία στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι διατηρεί σε ισχύ την κατά νόμο ασφάλιση και ασφαλιστική επιχείρηση που προσδιορίζει τα πλήρη στοιχεία της). Η υποχρέωση αυτή θα ισχύει σε κάθε παρέχοντα υπηρεσίες για τις οποίες η Ελλάδα θα προβλέπει υποχρεωτική ασφάλιση επαγγελματικής αστικής ευθύνης.²⁷

4.2.1 Ως επαγγελματίες-απαραίτητο επαγγελματικό προσόν

Για τα διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα ως επαγγελματίες είναι απαραίτητο να έχουν ασφαλίσει την επαγγελματική αστική τους ευθύνη καθώς σε περίπτωση κάποιου λάθους , κάποιας κακής συμβουλής (από την πώληση κάποιου ασφαλιστικού προϊόντος σε κάποιο πελάτη το οποίο πραγματικά δεν του ικανοποιεί τις ασφαλιστικές ανάγκες που θα επιθυμούσε) ή κάποιας σημαντικής παράληψης προς τον πελάτη (όπως να παραλείψει να αναφέρει στον πελάτη κάποιον από τους όρους του ασφαλιστηρίου συμβολαίου με αποτέλεσμα στο μέλλον να παρουσιαστεί κάποιο πρόβλημα με το ασφαλιστήριο συμβόλαιο),κατά την σύναψη του

---

²⁷ βλέπε : ιδιωτική ασφάλιση Ιωαννη Κ. Ροκκα , 10^η έκδοση 2005, σελ. 459 παρ. 746.

ασφαλιστηρίου συμβολαίου και κατά τη διάρκεια του, θα μπορούν να αποζημιώσουν τον πελάτη πιο αποτελεσματικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ :Συμπεράσματα.

Στην εργασία αυτή κατανοήσαμε την έννοια της ασφάλισης και τον ρόλο της , τα είδη και τις υποχρεώσεις των διαμεσολαβούντων στην ασφάλιση προσώπων και τον ρόλο τους στη σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης.

Η ασφάλιση είναι πολύ σημαντική στις μέρες μας καθώς ο κόσμος αναλαμβάνει όλο και περισσότερες ευθύνες που από αυτές πηγάζουν επίσης πολλοί κίνδυνοι. Όταν αυτοί επέλθουν η ασφάλιση βρίσκεται εκεί για να καλύψει τις απώλειες που θα ακολουθήσουν.

Όμως για να φτάσουμε στο σημείο της ασφάλισης και για να υπογράψουμε μια ασφαλιστική σύμβαση χρειάζεται σε κάποιον να μιλήσουμε για τους κινδύνους τους οποίους ίσως να απέλθουν σε μας. Χρειάζεται κάποιος να μας καθηγηθεί σωστά και να μας παρουσιάσει τα ασφαλιστικά προϊόντα και τις καλύψεις που μπορεί να μας προσφέρει. Αυτό το κομμάτι της ασφάλισης και της επικοινωνίας της ασφαλιστικής επιχείρησης με τον πελάτη την έχουν αναλάβει τα διαμεσολαβούντα πρόσωπα.

Τα διαμεσολαβούντα πρόσωπα είναι το πιο σημαντικό τμήμα της ασφαλιστικής επιχείρησης. Χωρίς αυτά δεν θα μπορούσε να παρουσιάσει στον κόσμο τα προϊόντα της και να αναπτυχθεί σωστά καθώς δεν θα είχε τον κατάλληλο αριθμό πελατών και φυσικά κεφαλαίων.

Έτσι την περισσότερη ευθύνη την έχει το διαμεσολαβών πρόσωπο καθώς η εταιρία βασίζεται στις επαγγελματικές του ικανότητες για την σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης με τους πελάτες.

Στις μέρες μας για να μπορέσουν τα διαμεσολαβούντα πρόσωπα να ανταπεξέλθουν σε αυτές τις υποχρεώσεις θα πρέπει να έχουν πολλά εφόδια γνώσεων, καλής εκπαίδευσης και φυσικά θα πρέπει να τηρούν τους κανόνες και τις υποχρεώσεις τους απέναντι στους ασφαλισμένους , διότι θα πρέπει απλά να σέβονται τους πελάτες και να τους παρέχουν τις κατάλληλες πληροφορίες για τα ασφαλιστικά προϊόντα που πραγματικά χρειάζονται. Χωρίς αυτά ένα διαμεσολαβών πρόσωπο δεν θα πετύχει σε αυτό το δύσκολο και απαιτητικό χώρο καθώς οι εταιρίες όπως αναφέραμε βασίζονται σε αυτά τα πρόσωπα και επιλεγούν τα πιο ικανά και τίμια άτομα.

Το επάγγελμα του διαμεσολαβούντος προσώπου θα έχει ένα σίγουρο και επικερδές μέλλον γι' αυτούς που θα αποφασίσουν να ασχοληθούν με αυτό.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- 1) ΕΙΑΣ . Ελληνικό Ινστιτούτο Ασφαλιστικών Σπουδών. Α΄ Έκδοση 2002 , Β έκδοση 2006.
- 2) Γιάννης Ε. Βέλεντζας , Δίκαιο ιδιωτικής ασφάλισης. Χερσαίας – ναυτικής – αεροπορικής. Δεύτερη Έκδοση 2007.
- 3) Βασιλείου Δ. Κιάτου. Ασφαλιστικό Δίκαιο. 8^η Έκδοση .
- 4) Εκπαιδευτικές Σημειώσεις Διαμεσολαβούντων . Υπό Εμμανουήλ και Μελίνας Τσικογιαννοπούλου. 2003.
- 5) Ιωάννης Κ. Ρόκκας , Ιδιωτική ασφάλιση, 10^η έκδοση 2005.

ΠΗΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ INTERNET

- 1) www.mardas.gr
- 2) www.iok.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Είδη ασφαλιστηρίων συμβολαίων.